

آخوند ملاعباس توبتی

آخوند ملاعباس توبتی

فصلیت آموزش نشدنی

خدانودست متعال به حضرت **حجت‌الاسلام‌والمسلمین آق‌ای حاجی کرمانی** (دامت افاضته و بر کتای) **طسول عمر** و **مزید توفیق** و **سماعت رحمت** فرماید. جناب ایشان بر اساس دلبستگی ظهوری به مرحوم مفقور خلدآشای آقاشیخ حسینعلی راشد (طاب‌الله ثراه) دارند، اولین کسی بودند که مدتی پس از ارتحال آن مرحوم، یاد او را در روزنامه گرامی‌اطلاعات گرامی‌داشتند و شرحی در بیان فضائل و مکرام و عملی اخلاقی آقای راشد نگاشتند. در مقاله‌ای که از جناب آقای حاجی هفنه گذشت در اطلاعات منتشر شد، ایشان لطفاً از چهار نفر در صدر مقالهٔ شویای خود نام برده‌اند. از آنجا که از میان آن چهار نفر، تنها این بندهٔ ناچیز به سماعت و زیارت و توفیق استماع و معاظف و ارشاد طهوری مرحوم **میرور حجت‌مکران**، **محقق‌الاشیاء**، **عالم عامل** و **فاضل کامل**، و **واعظ منظم** و **مفسر** و **مذکر** **مروضان** **خالدالذکر**، **آخوند ملاعباس تربتی** (قدس‌الله ثریته) تامل شده‌ است، از این رو اجازه می‌خواهد که قلم را به مختصری از ذکر **جلیل آن مرد مرد روزگار** و آن پارسای پرهیزگار **مزین سازه**، گو اینکه **مرحوم آقای راشد** (رحمه‌الله علیه) در کتاب «فضیلت‌های فراموش‌شده» وصف **کامل** و **بلغی** از **والد محترم** خود و **بیان تجلی مفاد** او به **شریفه** آن **الذین توفاهم** **الملاکه** **تقیان** **تقوا** **سید سلیم** **عبد** **ادخلوا** **الرحمه** **بما** **کنتم** **تعملون**، (نحل، ۳۲) در **آخرین لطیفیات حیات** این **جهانی آن مرحوم** **میرور** **مرفور** **فرموده** است، **خواینداد** از **هر نوشته** **دیگر** **بی‌نیاز** **می‌سازد**، **ولی** این **ناچیز** **برای** آنکه **اتشاده** **سنادی** **برسد** به **امید** **حقیقت** **حدیث** **شریف**: «**عند ذکر الصالحین** **تنزل** **الرحمه**، **این نوشته** را به **خوانندگان** **گرامی** **تقدیم** **می‌کنم** و **نزول** **رحمت** **خدایوند** **رحیم** **رحمان** را **مسألت** **می‌کنم**: **نخستین** **دیدار**

اولین باری که این ناچیز، آن بزرگوار **عالی‌مقدار** از **زیارت** **کردم**، در تابستان سال ۱۳۱۹ شمسی، یعنی قیقا هفتاد و هفت سال پیش از این بود که روزی حدود یک ساعت به **ظفر** **مانده**، به **مدرسه** **سلیمان‌خان** **رقم** **که** در **درس** **تصریف**، **مرحوم آقا** **عبیدالله** **جلال‌الدین** **خو** **خویشی** **(رحمه‌الله** **مع** **اجاده)** **حاضر** **باشم** و **چون** **وارد** **مدرسه** **شدم**، **دیدم** **که** **مرحوم** **مفقور** **آیت‌الله** **آقای** **حاج** **میرزا** **احمد** **خراسانی** **کفای** و **مرحوم** **پدرم** و **چند** **نفر** **از** **طلاب** و **از** **جمله** **آقای** **سید** **جلال** **(رحمه‌الله** **کفای)** **دارند** **پیرمرد** **درشت‌اندام** و **متوسط‌اندامه‌ای** **که** **گرچه** **لباس** **روحانی** **دارد**، **ولی** **لبا** و **عما** **شاه** **با** **بقا** و **عنامه** **معمولی** **روحانیان** **قری** **دارد**، **پدرفری** **می‌کنند** و **به** **آنها** **نشانی** **از** **کمال** **احترام** و **آرامندنی** **به** **آن** **پیرمرد** **مشاهده** **کردم** و **لذا** **مؤذبان** **بر** **کنار** **پلکان** **روردی** **مدرسه** **استیاد** و **به** **آن** **آقایان** **سلام** **کردم** و **همان** **پیرمرد** **به** **من** **بده** **فرمود** «**علیک** **السلام**» و **آن** **آقایان** **تا** **م** **در** **مدرسه** **آن** **پیرمرد** **محترم** **را** **همراهی** **کردند**.

از **آقای** **سید** **جلال‌(ره)** **پرسیدم** **که**: «**این** **مرد** **کی** **بود؟**» **فرمود**: «**ایشان** **آقای** **آخوند** **ملاعباس** **تربتی**، **برند** **آقای** **آقا** **شیخ** **محمد** **امین‌(ره)** **(پسر** **کوچکتر** **مرحوم** **آخوند** **که** **در** **مدرسه** **سلیمان‌خان** **طلبة** **بیت** **بود)**، **ظهر** **که** **به** **خانه** **آمد**، **در** **مرحوم** **والدم** **درباره** **آخوند** **ملاعباس** **پرسیدم** و **پدرم** **شرحی** **در** **فضائل** و **کمالات** و **علوم** **مقام** **اجتماعی** **ایشان** و **محبوبیت** **شان** **در** **میان** **مردم** **به** **من** **فرمود** و **افشانه** **کرد**: «**ایشان** **مبتر** **هم** **می‌روند** و **مواظف** **مبندی** **را** **به** **زیان** **ساده** و **بدون** **تصنعاتی** **که** **بعضا** **رایج** **است**، **بیان** **می‌فرمایند**» و **گفت** **که**: «**ایشان** **روایت** **از** **آنکه** **من** **برای** **خلاصی** **از** **دست** **آژان‌ها** و **مفتشین** **نظمی**، **خودم** **معامله‌ام** **را** **برداشتند** و **با** **این** **قبای** **مهدار** **حرکت** **می‌کنم**، **دلدری** **دادند**» **این** **اولین** **باری** **بود** **که** **این** **خفیر** **مرحوم** **آخوند** **ملاعباس** **را** **زیارت** **کردم**: **خلاش** **پیرامود**.

نمی‌دانم **که** **با** **آن** **بزرگوار** **در** **قبل** **از** **شهریور** **۲۰** **در** **مشهد** **به** **مبتر** **تشریف** **می‌برده‌اند** **یا** **نه**؛ **ولی** **اولین** **باری** **که** **ایشان** **را** **بر** **نبری** **که** **پیش** **از** **سه** **هزار** **پنج** **هزار** **نداشت** **زیارت** **کردم**، **در** **تابستان** **۱۳۲۱** **بود** **که** **قریب** **یک** **هفته** **معمظه** **هر** **روز** **از** **یک** **ساعت** و **نیم** **به** **غروب** **ماندم**، **در** **جامع** **گوهر** **شاه** **مبتر** **که** **در** **فاصله** **شبیستان** **مرحوم** **آقای** **سبزواری** **(رحمه‌الله** **علیه)** و **راهروی** **مبتر** **که** **به** **مدرسه** **پاتین**، **منتهی** **شد** و **در** **کنار** **آیوانی** **که** **حالا** **ناشر** **را** **فراموش** **کردم** و **در** **مساحتی** **قرب** **هفتاد** **هشتاد** **متر** **که** **به** **زینلو** **های** **نخی** **آبی** **رنگ** **مفروش** **بود**، **به** **وعظ** و **تذکیر** **می‌پرداختند** و **آن** **امام** **نیز** **ناچیز** **طلبة** **جوانی** **بود** **که** **در** **درس** «**مثنی** **الاسلام**» **مرحوم** **آقای** **ادب** **نیشابوری** **روم** **که** **در** **درس** «**شرائع** **الاسلام**» **مرحوم** **آقای** **عبید** **محمود** **رضوی** **قائمی** **(علیهما** **حاضر** **می‌شدم**.

در **بای** **مبتر** **ایشان**، **بسیاری** **از** **اهل** **علم** و **طلاب** **و** **طبقات** **مختلف** و **تاجر** و **کشیه** و **کارمندان** **دولت** **با** **کمال** **احترام** و **عزیز** **ادب** **مجلس** **می‌نشینند**، **آن** **چند** **روز** **مرحوم** **آقای** **ملاعباس** **(رض)** **سوره** **تبارکة** «**الافتار**» (ذکر الله العظیم) را هر روز در ابتدای فرمایشات خود تلاوت می‌کرد و سپس درباره آن بحث می‌فرمود و در مقاطعی از سخنان خود، آیه شریفه: **یا** **ایها** **الانسان** **ما** **فرک** **عرب** **الکرم**، **یا** **آیه** **شریفه** **منها** **خلفانکم** را **فیها** **تُعیدکم** و **منها** **تُرحمکم**، را **تکرار** **می‌فرمود**.

در **سخن** **از** **بزرگوار** **بهراسی** **می‌گویم** **چون** **تکلف** و **صنعت** **ادبی** **یا** **استنباط** **به** **شعر** **دیده** **نداشت** و **نظف** **الذکر** **به** **افاضه** **شریفه** **استناد** **نکرد** و **این** **چند** **روز** **مرحوم** **آقای** **ملاعباس** **در** **محیط** **و** **روحانیان** **حاضر** **در** **مجلس**، **با** **سخنانی** **معاورهای** و **خودمانی** **نصاح** و **ارشاداتی** **را** **بیان** **می‌کرد** و **بهراسی** **فرمایشات** **ش** **در** **دل** **می‌نشست** و **بسیار** **اتفاقی** **می‌افتاد** **که** **خود** **از** **مجموع** و **بعضی** **از** **حضران** **از** **سخنن** **منتقل** **می‌شدند** و **اشک** **می‌ریختند** و **نوحهی** **به** **میدا** و **مال** و **معد** **می‌یافتند** و **به** **اصطلاح** **این** **ایام**، «**حال** **می‌کردند**»، **من** **بند** **هالا** و **شاید** **از** **چهل** **پنجاه** **سال** **پیش** **بر** **وقت** **درباره** **سخنن** و **مواظف** «**این** **مبارک**» و «**این** **سبک**» و «**ایوبی** **عشر** **النبی**» یا «**امام** **تفسیر**» (رضوان‌الله علیهم) چیزی می‌خوانم، بی‌اختیار **به** **یاد** **همان** **مجلس** **نرم** **مرحوم** **آقای** **آخوند** **ملاعباس** **می‌افتم**.

این **مرحوم** **عمامه‌ای** **معمولی**، **یعنی** **عمامه‌ای** **که** **لایه‌های** **آن** **به** **نحو** **مرتب** **می‌شد** **چیده** **شده** **باشد**، **بر** **سر** **نارنجین** **نداشت**، **بلکه** **یک** **نوع** **عمامه‌ای** **داشت** **که** **مشکل** **ای** **پارچه‌های** **عزیزم** **به** **«** **کلیپج** **»** **می‌گفتند** و **این** **کلیپج** **سفید** **بود** (نه از شملی یا پارچه‌های سفید نازک که در «موری» ۱ می‌گفتند) و قیایش **هم** **در** **همان** **کریاس** **دستبابت** و **عبای** **ایشان** **هم** **از** **عبای** **های** **نازک** **پشمی** **سفید** **بود**، **رحمه‌الله** **علیه**.

یک **دهه** **یا** **هفته** **دیگر** **هم** **در** **سال** **بعد** (سال ۱۳۲۲ شمسی) **باز** **در** **همان** **ساعات** و **در** **همان** **محیط** **مرحوم** **آقای** **حاج** **آخوند** **به** **افاضه** **پرداختند** و **با** **همان** **طراوت** و **حلاوت** **سخن** و **در** **این** **جای** **سادگی** و **بیاضی** **به** **پند** و **اندرز** و **راهنمایی** **مؤمان** و **تحریض** و **تشویق** **آنان** **به** **دست** **یافتن** **به** **خلوص** **تبت** و **صداقت** **در** **پندار** و **گفتار** و **رفتار** **بر** **اساس** **آیاتی** **مختلفی** **از** **کلام** **الحید** **ساعتی** **سخن** **می‌گفتند** و **فی‌الواقع** **در** **این** **مجلس** **این** **بود** **شرح** **کوتاهی** **از** **دو** **دوره** **مبتر** **معمظه** **که** **حفیر** **کرد** **کرد**، **و** **خداوند** **متعال** **درجات** **قرب** **آن** **مرد** **خدا** **را** **افزون** **فرماید**.

از **ظن** **این** **خفیر** **کمترین**، **مرحوم** **آقای** **آخوند** **ملاعباس** «**نوعی** **منحصصر** **در** **فره**، **بود** و **من** **بند** **که** **در** **این** **هفتاد** و **پنج** **ساله** **پس** **از** **آن** **مرحوم**، **وعاظ** و **سخنوران** و **بسیار** **خویدان** **دیدم** و **آن** **هم** **چون** **گردیدم**، **به** **صراحت** **عرض** **می‌کنم** **ا** **ا** «**چیزی** **دیگر**» **بود**، **ولی**، **مرحوم** **مفقور** **آخوند** **ملاخرم‌رضای** **بزدی** و **مرحوم** **آقای** **حاج** **مقدس** **طهرانی** «**رضوان‌الله** **علیهما**» **نیز** **بسیار** **به** **مرحوم** **آقای** **آخوند** **ملاعباس** (قدّه) **شبه** **بودند** و **کاش** **کسی** **از** **آنان** **که** **در** **مرد** **بزرگوار** **را** **ذریع** **کرد** **کرده‌اند**، **این** **آیه** **شریفه** **آنان** **را** **مرفوم** **می‌فرمودند**.

یک **طلیعی** **را** **به** **به** **مناسبت** **به** **عرض** **برسانم**، **اینکه** **بعضی** **می‌گویند** **و** **می‌نویسند** **که** **مرحوم** **آقای** **راشد** (رحمه‌الله علیه) **در** **تحریر** **سنگ‌نوشته‌ای** **قرب** **قطره** **مهر** **والدشان** **از** **استنباط** **به** **آیه** **شریفه**: «**یا** **کلیپج** **باشم** **دزایم** **بالوصید**» (کهف، ۱۸) **تکثار** **نداشتند**، **بلکه** **نیز** **نیت**، **و** **بهم** **مرحوم** **آقای** **راشد** **این** **معنی** **را** **از** **عقل** **حادی** **عشر** و **استدلال** **پیش**، **حضرت** **خواجه نصیر طوسی** (قدس‌الله تعالی روحه‌القدس) **اقتباس** **فرموده** **است**: **زیرا** **حضرت** **خواجه** **مقرر** **فرموده** **بود** **که** **بر** **سنگ** **قرب** **ایشان** **که** **قبرشان** **در** **آستانه** **ورودی** **شرقی** **قرب** **مقدس** **کاظمین** (علیهما‌السلام) و **مقابل** **قبر** **شیخ** **مفید** (رضوان‌الله تعالی و سلامه علیه) **است**، **این** **آیه** **شریفه** **نقش** **بلند** و **چنین** **عده** **شد**.

پیرشون:

۱. **مرحوم** **مبتر** **شیخ** **شدیم** **که** **فرمود** **چون** **آن** **پارچه‌ما** **محصول** **کارخانه** **(Murray)** **مورای** **انگلیس** **بود**، **آن** **را** «**موری**» **می‌گفتند**.

تکذیب‌نامه اعتراضی

جامعه‌روحانیت مبارز به رئیس جمهوری

جامعه روحانیت مبارز خبر یکی از خبرگزاری‌ها مبنی بر ارسال نامه اعتراضی این تشکل به رئیس جمهوری را تکذیب کرد. به گزارش ایستاد، در این تکذیبیه آمده است: «به استحضار می‌رساند که اخبار سرشنای جامعه روحانیت مبارز فقط از طریق سخنگوی محترم جامعه روحانیت مبارز و با سیاست جامعه روحانیت مبارز به نشانی‌های **www.rohaniatmobarez** اطلاع رسانی می‌شود».

سرویس سیاسی – اجتماعی:معاون پارلمانی

رئیس جمهوری از دستور حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی، رئیس جمهوری به وزیر اقتصاد و رئیس کل بانک مرکزی برای حل مشکل موسسات مالی غیر مجاز خبر داد.

گزارش روابط عمومی‌معاون امور مجلس ریاست جمهوری، حسینعلی امیری معاون پارلمانی رئیس جمهوری با اشاره به جلسه مشترک دولت و مجلس در زمینه حل مشکلات موسسات مالی غیرمجاز و سپرده‌گذاران این موسسات افزود: مباحث اقتصادی بحث‌های ظریف و مهمی است و در این زمینه تصمیم‌های بسیار کاربردی و خوبی گرفته شده که انشاءالله موجب رفع مشکلات موجود شود.

وی‌با بیان این‌که دولت‌درصد‌حل مشکلات سپرده‌گذاران این موسسات است، گفت: هر چند این سپرده‌گذاران قربانی کلاهبرداری و تقلب شده‌اند اما دولت خود را ملزم می‌داند که نسبت به حل این مشکل اقدامات جدی انجام دهد و

بزرگراه و تونل نیایش به نام آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی نامگذاری می‌شود

سرویس سیاسی – اجتماعی: رئیس کمیسیون نامگذاری شورای شهر تهران از جمع‌بندی نهایی برای نامگذاری بزرگراه نیایش و تونل نیایش به‌نام آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی خبر داد.

مجتبی شاکری، گفت: برای نامگذاری معبری به نام این شهید فقید نهایی جلسله‌ای با حضور رئیس‌هاشمی‌رفسنجانی، آیت‌الله‌هاشمی رفرگزار یک سال بعد معاینه خواهد شد که همان سه‌سوله نامهای اعلام کرد که معوضه تحویل سازمان مدیریت بخران شده است و فقط اشاره کرد که بخشی

در اختیار ورزش بانوان است. وی با بیان این که براساس این نامه اعلام می‌کنم که سوله منطقه ۲ تا یلو معاونت فنی و عمرانی دارد، سوله دیگر در منطقه ۵ به دانشگاه علمی‌کاربردی شهرداری بدل شده، در منطقه ۲۲ سوله حضرت ابوالفضل (ع) در اختیار معاونت اجتماعی گذاشته شده است، تاکید کرد: سوله‌های بخران به افراد غیر، کالیه کرد. در ۱۱ اردیبهشت

وی افزود: به پیشنهاد محسن‌هاشمی، در دوم شهریور ماه وهمزمان با سالروز تولد آیت‌الله این تغییر نام رخ می‌دهد. همچنین رجمت‌الحافظی رئیس کمیسیون سلامت شورا در جلسه دیروز شورای شهر، از تحویل برخی سوله‌های مدیریت بخران به افراد غیر، کالیه کرد.

به گزارش ایرنا، عراقچی پیش از آغاز مذاکره با معاون وزیر خارجه روسیه در گفتگو با خبرنگاران در پاسخ به سؤالی پیرامون برنامه ایران برای مقابله با بدهی‌های آمریکا گفت:بدهی‌های آمریکا یکی از موضوعاتی است که درباره آن صحبت خواهیم کرد، مقابله دولت جدید آمریکا با بخران و دیدگاه‌های که مطرح کرده‌اند یکی از بحث‌های جدی ما در کمیسیون مشترک خواهد بود.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا کمیسیون مشترک با توجه سفر آقای طریف به نیویورک بزرگوار خواهد شد، گفت: اجلاس نیویورک اجلاس عالیه‌تر سازمان ملل است که در زمینه موضوعات مختلف بحث و بررسی خواهیم کرد و دکترطریف با مقامات کشورهایی که شرکت می‌کنند دیدار خواهد کرد.

عراقچی گفت: آقای طریف سخنرانی‌هایی

تمهیدات بهداشتی و درمانی

هلال احمر برای حجاج ایرانی

سرویس سیاسی – اجتماعی: سخنگوی جمعیت هلال‌احمر از آمادگی کامل این جمعیت برای ارائه خدمات به زائران حج خبر داد و گفت: برای حج تمتع اسامال دو پیرستادن در مکه و مدینه و ۹۰ مجموعه بهداشتی و درمانی در نظر گرفته شده است.

به گزارش خبرنگار ما، دکتر حمید جلال‌الدینی در نشست خبری درباره اقدامات هلال‌احمر برای این حج تمتع افزود: به ۵۷۰ نفر از نیروهای هلال احمر در حوزه سلامت آموزش‌های لازم داده شده است که اگر هماهنگی‌های لازم صورت بگیرد این تیم در هفته اول مرداد به عربستان اعزام می‌شود.

جلال‌الدینی در مورد واکسنپایون حجاج تصریح کرد: این کار در ۱۷ مرکز قابل انجام است و واکسن‌های مرتبط حجاج خریداری و در استان‌ها توزیع شده است. با توجه به این که این استان‌ها زمان مشخصی برای تأثیرگذاری دارند، توصیه به زائران این است که حتماً دو روز هفته قبل از اعزام واکسن‌ها را تزریق کنند و این کار را به روزهای نزدیک به اعزام نیندازند. همچنین ۶ تا ۶ تریل‌جامل دارو و تجهیزات برای ارسال به عربستان آماده شده است که پس از اخذ مجوزهای مربوطه این تجهیزات به مکه و مدینه فرستاده می‌شوند.

سخنگوی جمعیت هلال‌احمر در ادامه به آمار حوزه امداد و نجات اشاره کرد و گفت: در مقایسه آماری‌ها سه ماهه ابتدای اسنل با زمان مشابه پارسال، با افزایش ۲۱ درصدی آموریت‌های امداد و نجات از نظر تعداد عملیات و افزایش یکصد درصدی انتقال مصدومان مواجه بودیم و در آموریت‌های ترافیکی هم آمراها افزایش در درصدی را نشان می‌دهد. در زمینه عملیات‌های نجات هم افزایش ۱۶ درصدی مواجه بودیم.

جلال‌الدینی تصریح کرد: در کنار این آمار شاهد کاهش ۲۰ درصدی امداد فورت‌های ناشی از انتقال به مراکز درمانی بودیم و در حالی که سال گذشته در این زمینه ۲۱ نفر فوت کرده بودند، این تعداد اسنل به ۱۵ نفر کاهش پیدا کرد.

بخشی از دلیل این موضوع هم مربوط به دوره‌های آموزشی و بازآموزی بود که توسط سازمان امداد و نجات و معاونت آموریت برای آموریت‌ها برگزار شد. سخنگوی جمعیت هلال‌احمر ادامه داد: ۲۰۰۰ آمادور دیده‌اند که ۱۵۰۰ نفر از آنها با کمک متخصصان پلی اورژانس و فورت‌های پزشکی دوره بازآموزی پیش‌بیمارستانی را هم طی کرده‌اند و اکنون در هر پایگاه حداقل یک نفر این دوره‌را آموزش دیده‌اند.

معاون آموزش و پژوهش و فناوری جمعیت هلال احمر به اجرای طرح امداد تابستانه از ابتدای تیر اسنل اشاره کرد و گفت: اجرای این طرح تا پایان شهریور ادامه دارد و تا امروز، با اجرای طرح امداد تابستانه، آموریت‌های امداد نجات احمر نسبت به همزمان زمان در سال گذشته افزایش ۲۳ درصدی و عملیات نجات فنی هم نسبت به مدت مشابه سال قبل، افزیش ۲۴ درصدی نشان می‌دهد.

جمال الدینی تعداد عملیات سازمان امداد و نجات را از اجرای طرح امداد تابستانه تاکنون، ۶۲۷ و هزار ۲۰۰ درصد اعلام کرد و گفت: اسنن آمادورانی در پوشش عملیات امداد طرح تابستانه، بیشترین سهم را داشت و پس از آن هم آمادگاران ما به ترتیب در استان‌های اصفهان، هرمزگان، فارس، آذربایجان شرقی، و گلستان بیشترین عملیات امداد را نشان داده‌اند.

وی با اشاره به تعداد عملیات ساسلی، گفت: تاکنون ۷۵ نفر توسط نیروهای جمعیت به بیمارستان‌ها منتقل شده‌اند و بیش از دو هزار نفر هم در محل حادثه از خدمات پزشکی استفاده کرده‌اند.

سخنگوی جمعیت هلال‌احمر همچنین در مورد جان باختن دو تن از نیروهای داوطلب هلال‌احمر در استان زنجان و تشکیل کاد کمیونی برای شنیدن

خوایند آنها، گفت: مشاله شهید محسوب شدن داوطلبان هلال‌احمر به چندین سال قبل برمی‌گردد و این موضوع در دوره‌های قبل هم مطرح شده بود. یکی از ویژگی‌های هلال احمر این‌که دچار حادثه می‌شوند یا جان خود را از دست می‌دهند داوطلبانه بودن خدمت آنهاست.

ما به آنها چیزی به عنوان حقوق و حقوق‌الزحمة پرداخت نمی‌کنیم. از طرف دیگر این افراد پیش‌فراوان آمادورسانی هستند و در خط مقدم خدمت حضور دارند. سلاه سوم جوان بودن آنهاست بنابراین اقدامات آنها شرایط خاصی به خود می‌گیرد.

دکتر بروجر دی: مهدیه الهی قمشهای در ک عمیقی از کلاموحی داشت

مراسم گرامیداشت مرحومه‌مهدیه‌الهی قمشهای، قرآن‌پژوه، شاعر محقق ادبیات عرفانی‌دیشب به‌همت موسسه خانه کتاب با حضور جمعی از اصحاب فرهنگ و ادب برگزار شد. به گزارش اینبا، دکتر اشرف بروجر دی، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران در بزرگداشت‌الهی‌قمشسه‌ای گفت:امید که ویژگی‌های این بزرگ بانوی علم و معرفت و ادب، راهنمایی برای شناخت کسب معرفت و حقیقت‌یابی، به‌ویژه در این شرایط باشد.

بروجر دی با اشاره به آشنایی‌اش با این بانوی بزرگ قرآن‌پژوه گفت: اولین آشنایی من با ایشان مهمترین خاطره از ایشان بود که هیچ گاه از یادم نمی‌رود.وی با اشاره به ویژگی‌های معنوی این بانوی فرهیخته گفت: وی جزء کسانی بودند که برای رسیدن به حقیقت خداوند بسیاری طی کرد و فراز و فرودهای زیادی داشت تا به معرفت خداوند نائل شود.

او افزود: خداوند معرفت خود را در دل کسانی رویش می‌کند که طالب حقیقت هستند و مدارج کسب حقیقت و ذات حقیقت را طی می‌کنند. این بانوی بزرگ این راه را طی کرد و بالاخره به معرفت رسید. در روایات داریم علم و معرفت را خداوند در دل انسان‌هایی قرار می‌دهد که راه حقیقت را بخرد هموار کنند.

معاون رئیس جمهوری در ادامه ویژگی‌های این محقق قرآن‌پژوه گفت: وجود این بانوی بزرگوار و انسان شریف و گرافقدر که در پی کسب حقیقت بود و با خداوند انس یافته بود و همین راه رسیدن به حقیقت را هموار می‌ساخت.

عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با اشاره به آخرین برنامه‌ای از ایشان دعوت شده بود تا به پژوهشگاه بیایند گفت: «متأسفانه آن روز بعد از هماهنگی و دعوت به ما اطلاع داده شد به دلیل بیماری راهی بیمارستان هستند و ما توانستیم از بیان ایشان بهره‌مند شویم.

وی با تأکید بر اینکه گامی که این بانوی محقق در معرفت‌شناسی و قرآن‌شناسی برداشته، راه را برای آشنایی نسل جوان با معارف الهی هموار کرد و آرزو کرد، جزء افرادی باشیم که این راه را طی می‌کنند.

سخنران بعدی ساعد باقری شاعر و ترانه‌سرا بود که با اشاره به غزلی از مولانا گفت: این غزل را در مراسم تشییع جنازه این بانوی فرهیخته مزمزه می‌کردم. این مجری راادیو و تلویزیون با اشاره به جایگاه معنوی مهدیه‌الهی قمشهای و آشنایی وی با قرآن گفت: ایشان از سر چشمه آب خورده بود و تسلط‌شان بر کلام وحی بسیار زیاد و عمیق بود.

وی با طرح سوالی با این مضمون که چرا دینی که خاتم است باید معجزاتش کلمه باشد؟ افزود: به برکت نام این بانو و افرادی مانند ایشان است که می‌توان درک کرد که چرا کلام، می‌تواند معجزه باشد. برای اینکه بیشتر از جایگاه کدوکی خود عبور کرده و به مقام رسیده است که کلمه بتواند نقش معجزه را ایفا کند. در ادامه مراسم قرینا ملکیان، فرزند مهدیه‌الهی قمشهای ای به نمایندگی از خانواده ایشان از بایان مراسم و مهمانان برنامه تشکر کرد.

سخنران پایانی مراسم افشین شاعر و نویسنده بود که در بزرگداشت مقام و جایگاه این بانوی فرهیخته گفت: این شخصیت آتش را برای خود انتخاب کرده بود و به راستی که آتشی بود، این راه برای شرب افکندن و سوزاندن بلکه برای هدایت راه و روشن کردن مسیر راه دیگران.

علا در ادامه به استسراف این بانوی مثنوی‌پژوه و اشعار مولانا، تلاش‌های وی در معرفی مولانا به جوانان و به گفتن: «ثابت کرد که زن می‌تواند به مرتبه‌ای برسد که بسیاری از مردان آرزوی آن را دارند و غیبه می‌خورند.

این شاعر مهمترین دلیل نفوذ معنوی الهی قمشهای را در انس با قرآن مجید و آشنایی ایشان به کلام الهی دانسته و گفت: این بانوی قرآن‌پژوه با این شناخت توانسته است مثنوی را در خدمت قرآن به مردم معرفی نماید. علا در ادامه از دیگر ویژگی‌های این بانوی بزرگوار را صبر در تحمل در مصیبت‌هایی دانست که در هنگام مرگ دو فرزندش عارض شده بود و گفت: ایشان قیل از اینکه کلامی بگوید خود مرده است آن بود.

وی در خاتمه ضمن تشکر از تمام مراسم و به شرکت کنندگان ابراز امیدواری کرد که بزرگداشت مراسم تنها محدود به شب سالگرد نبوده و دانشجوهای این بانوی فرهیخته در مراسم دیگری به مقام‌اندقام منتقل شود.

پیام خاتمی

در ادامه مراسم، پیام کتبی سیدمحمد خاتمی به این مراسم به شرح زیر قرائت شد:

ب‌نام‌خدا

و نیکي و ايکي اوست سرکار خاتم مهديه الهی قمشهای هميشه گرامي است و اميد دارم که نيکيت متنوع به نعمت و رحمت گسترده الهی پاداش بزرگي‌ها و خدمت‌های والايش به دين و فرهنگ را درآيد کرده باشد. بسيار متأسفم که توفيق حضور در جمع عزیزی که سالروز درگذشت این عزیز بزرگوار را زنده و گرامي می‌دارند، ندارم. به همه دوستان‌ار و بستگان آن قلمبه سعيده به خصوص دختران خوب و بزرگوار و داماد با فضيلت و گرامي و ديگر بستگان، عرض ادب و احترام دارم. پادان با آن بانوی والا مقام گرامي و روانش شاد باد.

سید محمد خاتمی

۱۳۹۶/۴/۱۸ (متن کامل سخنرانی افشین علا در شماره آتی چاپ خواهد شد.)

امکان ثبت کدسوابق تحصیلی داوطلبان کنکور فراهم شد مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور گفت: داوطلبان کنکور سراسری می‌توانند با مراجعه به سایت سازمان سنجش کد سوابق تحصیلی پیش‌دانشگاهی خودراثبت کنند.

حسین توکلی در گفتگو با مهر گفت: براساس اطلاعیه منتشر شده سازمان‌سنجش،سوابق‌تحصیلی‌دوره‌پیش‌دانشگاهی‌داوطلبان‌فارغ‌التحصیل‌دوره‌پیش‌دانشگاهی-سال‌جاری (سال تحصیلی ۹۵-۹۶) از سوی وزارت آموزش و پرورش به این سازمان ارسال شده است.وی افزود: لذا داوطلبان مذکور می‌توانند از عصر روز شنبه ۲۰ تیرماه ۹۶ با مراجعه به سایت سازمان سنجش و مطالعه دقیق اطلاعیه منتشر شده در این رابطه و با مشاهده سوابق تحصیلی خود برای ثبت کد سوابق تحصیلی پیش‌دانشگاهی اقدام کنند.مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور ادامه داد: براساس برنامه زمانی اعلام شده باید اولویت سنوات آزمون گروه های آزمایشی پنج گانه داوطلبان خارج از کشور از بعد از ظهر امروز چهارشنبه ۲۱ تیرماه ۹۶ بر روی آدرس سازمان سنجش آموزش کشور قرار می‌گیرد.

اجرای طرح‌های خوابگاه‌های ملکی مجری شد نجره از بهترین اماکن خوابگاه‌های ملکی مجری در سطح یک و دو، سه، چهار و پنج برای احداث تحصیلی جدید ۹۶-۹۷ اعلام شد.

به گزارش مهر، دولفقار یزدان مهر، رئیس صندوق رفاه دانشجویان درباره نرخ اجاره بهای خوابگاه‌های دانشجویی اعلام کرد: نرخ اجاره بهای خوابگاه

رئیس جمهوری تصریح کرد که سالزده موشک‌هایی که اخیراً بر تاپ شده دولت و وزارت دفاع است و بخش اقتصادی کشور پول آنها را تأمین می‌کند.

به گزارش ایسنا، جحت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی، رئیس جمهوری کشورمان دیروز در جشنواره عمران سلامت که در سالن اجلاس سالن برگزار شد با اشاره به توجه دولت یازدهم به بخش سلامت، اظهار کرد: در دولت یازدهم از آغاز و با وجود مواجه کشور با مشکلات مختلف از جمله وضع پیچیده اقتصاد، رکود تورمی، تحریم‌ها، وضعیت محیط زیست و نگرانی‌های آن و مشکلاتی که در بخش سلامت با آن مواجه بودیم، موضوع سلامت را یکی از دستور کارهای اصلی دولت قرار دادیم.

وی با بیان اینکه موفق شدیم تقریباً در ۴ ماهه دوم سال ۹۲ برای مسائل مهم و اساسی کشور تصمیم‌گیری کنیم، گفت: نشان کرد: برخی از تصمیمات اتخاذ شده در این زمان به موقع و در چهارچوب‌های پیش‌بینی شده اجرا و برخی دیگر نیز با تأخیر اجرایی شدند. اما با لطف خدا موردی وجود ندارد که نتوانسته باشیم از پیچ و خم‌های مشکلات عبور کنیم.

رئیس جمهوری همچنین با اشاره به اقدامات دولت در زمینه مذاکرات هسته‌ای و رفع تحریم‌های اعمالی گفت: رفع تحریم‌ها نخستین گامی بود که لازم بود را حل و فصل کنیم. گرچه ممکن است برخی در مقام سؤال حرف‌هایی در این زمینه‌بزنند اما تحریم‌ها ماملی بود که حتی بخش‌های تجهیزات پزشکی، دارو و مواد اولیه داروسازی را با مشکلاتی مواجه کرده بود. فشار تحریم‌های خارجی که بی‌رحمانه نسبت به مردم ایران وضع شده بود بر کشور و برخلاف ادعای دنیای غرب این فشارها نه بر دولت بلکه بر زندگی مردم وارد می‌شد.

روحانی اظهار نظر کرد: زمانی که نفت تحریم می‌شود و درآمد‌های کشور کاهش می‌یابد این در همه خدمات دولت تأثیر می‌گذارد. با وجود اینکه نفت و مالیات هزینه‌های دولت را تأمین می‌کند، زمانی که درآمد نفتی و رشد اقتصادی وجود ندارد، عدم مالیات بسیار سخت و گاهی ناممکن می‌شود. به همین دلیل تصمیم ما در ابتدای دولت بر این شد که طرف یک سال مسأله تحریم‌ها را با مذاکره حل کنیم.

رئیس جمهوری با تأکید بر اینکه من به این راه کاملاً اطمینان داشتم و می‌دانستم که می‌توانیم در این مسیر موفق شویم، خاطرنشان کرد: به طور موقت در کمتر از ۱۰۰ روز

توانستیم به توافقی موفق دست یابیم. برای دستیابی به توافق دائم نیز به مدت یک سال زمان پیش‌بینی کرده بودیم. با وجود اینکه این اتفاق امکان‌پذیر بود ولی یک سری عیب و خهم ایجاد شد که موجب طولانی تر شدن مذاکرات گردید.

روحانی گفت: موضوع اول ما در رفع تحریم‌ها این بود که ملت ایران با قدرت و حدت و پشتیبانی خود از دیپلمات‌هایشان در برابر قدرت‌های بزرگ جهان، قدرت پیروزی دارد و این قدرت را به نمایش گذاشته است.

وی در ادامه با اشاره به برخی مخالفت‌ها با وزیر امور خارجه و دیپلمات‌های کشورمان در جریان مذاکرات هسته‌ای تصریح کرد: زمانی که در کشور بخواهیم در امر مهمی به پیروزی دست یابیم به حضور و مشارکت مردم و همچنین حمایت و هدایت‌های رهبری و فداکاری کارگزاران نایزمند هستیم. در همین راستا چنانچه که بنا بود وزیر امور خارجه

با چهارتا شعار و شعار از میدان خارج شود برجامی تحقق پیدا نمی‌کرد. گرچه برخی در سالت‌ها و روزنامه‌های خود و همچنین در مراسم ۲۲ شهریور که در خیابان‌های تهران به وزیر امور خارجه ما توهین کردند اما آدم نباید به خاطر شعار عدا از بیان خلعت خارج شود.

رئیس جمهوری ادامه داد: فحش دادن‌ها و اهانت‌های

عدلیا معذوبه به خاطر تلاش و کوشش مشر، ثمر برای کشور است.

روحانی با بیان اینکه فکر می‌کنید اگر کسی خودش در کشور تحریلی اقدام کند اما ریکایی‌ها اسارت‌هایی با برخی کشورهای معاند متعلقه او را از ر می‌دهند؟ اظهار داشت: ما

باید خود را برای همه سختی‌ها آماده کنیم. برای ما هدف نهایی کشور، ملت ایران، منافع ملی و نظام جمهوری اسلامی ایران است. ما در منطقه و خارج از آن هدف‌های داریم که باید در مقابل آنها با یکدیگر حرکت کنیم و دست به دست بکنیم

دهیم.رئیس جمهوری تأکید کرد: نباید در برابر عدای قلیل که متأسفانه بلندگوهای بزرگ را به ناحق در اختیار دارند تهرسم؛ چرا که ما می‌توانیم بزرگ و ابتکار خود را به دست آوریم.

نیز مشکلات روی پای خود بایستیم بلکه به ملت‌های منطقه کمک کنیم.

وی در ادامه صحبت‌های خود به حمایت‌های همه جانبه دولت جمهوری اسلامی ایران از دولت‌های عراق و سوریه

موسیقی پاپ خواستار سندیکایی مستقل از خانه‌موسیقی است

گروهی از فعالان عرصه موسیقی که اعتقاد داشتند «موسیقی پاپ» باید سندیکایی مستقلی از «خانه موسیقی» داشته باشد؛ ده سال قبل تلاش‌هایی برای راهاندازی سندیکای موسیقی امروز ایران‌آر آغاز کردند که تاکنون اساسنامه‌شان به نام آخرین مرحله کامل ماند.
خیابانر اعتمادی که در طین این ماجرا بوده همچنان بر استقلال موسیقی پاپ از خاغموسیقی تأکید دارد.

خشایار اعتمادی درباره «سندیکای موسیقی امروز ایران‌آر» که قرار بود سندیکای فعالان عرصه موسیقی پاپ باشد، این‌ها گفت: سال ۱۳۹۶ به همراه مرحوم آقای فرید مسلمانی، مرحوم افشین پدال‌پلی، فرید خلعتبری، آقای حسین‌خانی‌پنده و سه چهار نفر دیگر اقدام به راهاندازی «انجمن موسیقی امروز ایران‌آر» کردیم. مراحل این کار بسیار خوب و درست پیش رفت و حدود ۸ ماه روی اساسنامه آن کار شد. اساسنامه بسیار با دقت تنظیم و نوشته شد. در اساسنامه این انجمن کمیته‌های مختلفی از جمله کمیته‌نوازندگان، آهنگسازان، استودیو‌دارها، تهیه‌کنندگان، شرکت‌های موسیقی، کمیته اطلاع‌دهی دیده شد. همچنین در کارنامه بخش آموزش موسیقی پاپ و کانون رسانه و تبلیغات، بخش مدرن، تدریس و ارتقای آموارها به حرفه‌ای شدن، چه در حوزه تولید و چه در حوزه اجرای صحنه‌ای درنظر گرفته شد. ضمن اینکه هیئت برگزار آید جشنواره‌های پاپ به صورت سالانه در اساسنامه مطرح شد.
انجمن موسیقی پاپ که در آن زمان به عنوان مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره «انجمن موسیقی امروز ایران‌آر» تأییش از مجمع عمومی انتخاب شد، در ادامه افزود: خوشبختانه کار ثبت اساسنامه هم صورت گرفت و با مراجع فیصله‌بخش نیز صحبت‌ها انجام شد. «انجمن موسیقی امروز ایران‌آر» از محل ثبت‌تأیید وزارت ارشاد در دوران جناب آقای صفارهرندی گذشته بود و می‌شد گفت که تقریباً کار تمام بود. حتی در آن زمان، موسیقی پاپ به عنوان حوزه‌ای از موسیقی آلفرد قابلیت کاریزما و تأسیس پیدا یافته بود که به لحاظ دیدگاه‌هم‌زمان و از نظر تکرر خوانندگان و دوستدارانش می‌توانست به تنهایی صاحب یک انجمن، سندیکای یا خاندان برای خودش باشد. ما در اساسنامه این انجمن جدا از بحث بیمه، صندوق و بحث‌های دیگر را هم لحاظ کرده بودیم و در شرایطی که به نظر می‌رسید کار تمام شده، به یکباره اتفاقاتی افتاد که موجب شد «انجمن موسیقی امروز ایران‌آر» رسماً راه‌اندازی نشود. این موزسین گفت: پس از توقف فعالیت‌ها، بازم‌ه‌ها برای پیش برد تأسیس انجمن، کارهای بسیاری صورت گرفت. من خود به مجلس رفتم و با اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس صحبت کردم. همچنین به اکثر مراجع فیصله‌بخش مراجعه کردم و در واقع ما در هر محله هیات امنا بودیم و بعد تعیین هیات مدیره و طبعاً کار بود که شکل درست اجرایی کار برسیم و بعد شکل دلد یک انجمن به واسطه یک با دو نفر اتفاق نیفتد. با لطف دوستان تا تشکیل جمع عمومی و احداث‌آری گیری برای هیئت مدیره ثابت، من در هیئت امنا، همه رئیس هیئت مدیره بودم و همه مدیرعامل. ما با بحث مجری‌کارها را انجام می‌دادیم و رئیس هیئتهات را امروز بررسی قرار می‌دادیم اما بازم انجمن موسیقی امروز ایران‌آر شکل نهای‌اش را نگرفت.

دعوت به همکاری

بیمارستان رسالت تهران از پزشکان محترم با تخصص‌های عمومی-۲، جراح مغز و اعصاب-۳، گوش‌اش جهت شیفت شب و جمعه و ایام تعطیل دعوت به همکاری می‌کند.

دکتر کامران نمایی
۰۹۱۲۱۹۹۷۸۰۲۱
تهابری ۱۵۲
۲۲۸۶۹۶۴۷

ابلاغ دستورالعمل پذیرش دانشجوی خارجی توسط استادان ممتاز
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفت: براساس دستورالعمل جدیدی که اخیراً از سوی وزارت علوم ابلاغ شد، استادان ممتاز دانشگاه‌های کشور می‌توانند در مقطع دکترا دانشجوی خارجی جذب کنند که با اجرایی شدن آن شاهد افزایش میزان جذب دانشجوی خارجی خواهند بود.

به گزارش روابط عمومی وزارت علوم، دکتر محمد فرهادی در جمع روسای دانشگاه‌های عضو کارگروه ملی همکاری‌های علمی بین‌المللی گفت: برگزاری دوره‌های تحصیلی مشترک، پژوهش‌های مشترک و پذیرش دانشجوی خارجی در رتبه بندی دانشگاه‌ها در سطح بین‌الملل تأثیر زیادی دارد و برای رشد علمی کشور نیز ضروری است. وزیر علوم اظهار داشت: تشکیل کارگروه‌های علمی همکاری‌های علمی بین‌المللی و انتخاب تعدادی از دانشگاه‌های بزرگ کشور به عنوان نقطه تماس و مرکز هماهنگی با دانشگاه‌های خارجی اقدام مثبتی است و به تسهیل دیپلماسی علمی کشور کمک می‌کند.

وی افزود: به زودی سند همکاری‌های علمی و فناوری ایران با کشورهای دیگر در شورای عالی انقلاب فرهنگی با رویکرد حمایتی مطرح می‌شود و با تصویب و ابلاغ آن، چارچوب‌های مجاز دیپلماسی علمی روشن می‌شود.

رئیس جمهوری: حمله‌ها و توهین‌ها به خاطر موفقیت دولت است

اشاره و خاطر نشان کرد: در سخت‌ترین شرایط اقتصادی دولت ایران به ملت عراق کمک کرده‌ای کمک فقط به معنای فداکاری جانی نیست، گرچه که عدای‌ها جان‌فداکاری می‌کنند و باید از آنها قدردانی کنیم اما چه کسی حقوق این افراد و سلاح‌های آنها و همچنین پول تأمین تمام اسلحه‌های مورد نیاز عراق برای مبارزه با داعش و تأمین پول نیاز مردم سوریه را می‌دهد؟ رئیس‌جمهوری گفت: «آیا این دولت تأثیر و امید همچنین با اشاره به حمله موشکی اخیر نیروهای نظامی کشورمان به برخی پایگاه‌های تروریستی داعش در سوریه، افزود: ما می‌شنویم که موشکی از خاکمان حرکت کرده و مرکزی از مراکز تروریستی را هدف قرار داده است؛ آنهایی که این موشک را بر تاپ کرده‌اند، تلاش و فداکاری‌هایی کرده‌اند اما سسازنده موشک‌ها دولت و وزارت دفاع است و بخش اقتصادی کشور را نیز پول آنها را تأمین می‌کنند روحانی با تأکید بر اینکه کار بزرگی در زمینه تجهیز نیروهای نظامی به سلاح‌های راهبردی انجام شده است، خاط نشان کرد: معانظور که وزیر دفاع اعلام کرده است، سلاح‌های راهبردی ساخته شده در دولت یازدهم حدود ۸۰ درصد کل میزان قبلی است، منتها ما در برخی بخش‌ها نیاز نمی‌بینم که زیاد به مردم توضیح دهیم.

روحانی در ادامه مراسم جشنواره عمران سلامت که با حضور وزرای بهداشت، درمان، آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین جمعی از استانداران، روسای

خیرین عرصه سلامت تجلیل شدند

بیمارستان‌ها و روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی برگزار شد، با بیان اینکه مسائل مهم بهداشتی و پزشکی این جمعه، مهمترین دستور کارهای دولت یازدهم بود. تأکید کرد: نباید بگذاریم مردم‌مریض شوند؛ در همین راستا،نخستین برنده‌ی بخش سلامت کشور برای در این زمینه باشد تا چطور، تیم‌های بیماران را کاهش دهیم.وی با اشاره به نقش دستگاه‌های مختلف در زمینه تأمین سلامت مردم، گفت: تأمین سلامت جسم و روح مردم تنها بر عهده وزارت بهداشت نیست، بلکه بسیاری از کارگزارهای دیگر از جمله سازمان استاندارد، وزارتخانه‌های صنعت و کشاورزی و سایر دستگاه‌ها در این زمینه مسئول هستند.

رئیس جمهوری همچنین در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به تمرکز دولت بر حل موضوع دریاچه ارومیه و دلایل در اولویت قرار گرفتن این دریاچه نسبت به دیگر منابع زیست محیطی خاطرنشان کرد: چنانچه که دولت یازدهم برای دریاچه ارومیه اقدامی انجام نداده بود و مانند دولت قبل نسبت به وضعیت این منبع زیست محیطی بی‌تفاوت بود بیش از یک سال قبل در دریاچه به طور کامل خشک شده بود و بعد از آن نیز هر طوفانی که در آن رخ می‌داد تبدیل به طوفان نمک می‌شد و این دلایل نفر از مردم مناطق غرب کشور را تحت تأثیر قرار می‌داد و محصولات کشاورزی از بین می‌رفت و مردم مجبور به مهاجرت می‌شدند.روحانی همچنین به اجرای طرح تحول سلامت از ابتدای سال ۹۲ اشاره و خاطرنشان کرد: یکی از تصمیمات مهم دولت یازدهم در زمستان سال ۹۲ طرح تحول سلامت بود که این طرح در شرایط سختی و بحران از اوایل سال ۹۳ اجرایی شد. در آن روزها ما با کاهش سرمایه قیمت نفت مواجه بودیم و شرایط به گونه‌ای بود که قیمت نفت از ۱۲۰ دلار به یکباره با کاهش چشمگیری مواجه

دیدار و گفتگو با محمد حسین خسرو پناه

نود و پنجمین جلسه دیدار و گفتگو در کابینروشی آینده به‌محمدحسین خسروپناه اختصاص یافته است. این نشست با همکاری مجله‌پارس‌ساعت ۹،۳۰ صبح پنج‌شنبه بیست و دوم تیرماه در باغ بنیاد موفوقات دکتر محمود افشار برگزار می‌شود. محمدحسین خسروپناه سال‌هاست که درباره تاریخ معاصر ایران پژوهش می‌کند و حاصل کارهایش در شکل کتاب و مقاله منتشر شده است که به برخی از آنها اشاره می‌شود.

این نشست دیدار و گفتگو روز پنجشنبه ۲۲ تیر ساعت ۹،۳۰ در باغ بنیاد موفوقات دکتر محمود افشار و نشانی: خیابان ولی عصر، سه راه زعفرانی، خیابان عارف‌نسب، پلاک دوازده برگزار می‌شود.

آکهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه بانک خاورمیانه (سهامی عام)
به شماره ثبت ۴۳۰۷۹۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۱۹۶

بدینوسیله از کلیه سهامداران بانک خاورمیانه دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه بانک که در سالن همایش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار می‌گردد حضور به هم رسانند.

زمان: ساعت ۱۱ صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱

مکان: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، طبقه ۱۰

سهامداران و یا وکلای قانونی آنان می‌توانند با در دست داشتن کارت شناسایی معتبر برای دریافت برگه ورود به جلسه در ساعات اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ به آدرس دفتر مرکزی بانک واقع در:

تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، خیابان پنجم، پلاک ۲، نیم‌طبقه اول، واحد امور سهام مراجعه نمایند.

همراه داشتن اصل کارت ملی برای سهامداران یا وکلا یا نمایندگان اشخاص حقوقی الزامی است. در سربرج همراه با مهر و امضا مجاز شرکت برای نمایندگان اشخاص حقوقی الزامی است.

دستور جلسه:

- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس قانونی در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
- تصمیم‌گیری درباره تصویب صورت‌های مالی و تقسیم سود سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۳۹۶ و تصویب حق‌الزحمه آن
- تعیین پاداش اعضاء هیات‌مدیره برای عملکرد سال مالی ۱۳۹۵
- تعیین یک شخص حضور اعضاء غیر موظف هیات‌مدیره برای سال مالی ۱۳۹۶
- انتخاب روزنامه کنتریا/انتخاب درج آگهی‌های بانک
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد

رئیس جمهوری: حمله‌ها و توهین‌ها به خاطر موفقیت دولت است

شد و همه کشورهای صادرکننده نفت از جمله عربستان دچار مشکلاتی شدند. اما دولت یازدهم با وجود همه مشکلات نه تنها که از منابع صندوق توسعه استفاده نکرد بلکه توانست ۲۰ میلیارد دلار نیز به سرمایه‌ای این صندوق بیاوراید.

رئیس جمهوری با اشاره به موارد مصرف بودجه جاری کشور گفت: بخش بزرگی از بودجه جاری کشور مربوط به رفاه و کمک اقبشار محروم جامعه است. استفاده از این بودجه در زمینه‌های آموزش، بهداشت و بخش دفاع است. در همین راستا با وجود اینکه درآمدهای دولت با کاهش چشمگیری مواجه بود دولت توانست با وجود همه مشکلات طرح تحول سلامت را ادامه دهد و نگذاشت که این طرح متوقف شود.

وی با تأکید بر اینکه بحث طرح تحول سلامت صرفاً بحث پول و اراده دولت نیست به نقش پزشکان، پرستاران، مسئولان بیمارستانی و روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی در زمینه تحقق این طرح اشاره و اظهار کرد: تلاش نیروی انسانی یکی از دلایل تحقق موفق اجرای طرح تحول سلامت بود. همچنین چنانچه وزیر بهداشت که جزء بزرگ‌ترین و پسرغزترین وزرای دولت محسوب می‌شود، تلاش مضاعفی در این زمینه نمی‌کند طرح تحول به طور کامل به ثمر نمی‌رسد.

روحانی با اشاره به تحقق وعده ایجاد ۱۲ هزار تخت بیمارستانی از سوی وزیر بهداشت خاط نشان کرد: زمانی که در ابتدای دولت آقای قاضی‌زاده هاشمی وعده ایجاد ۱۲ هزار تخت

دکتر سیدحسن هاشمی وزیر بهداشت هم در این مراسم با بیان اینکه طرح تحول سلامت با سه هدف کاهش هزینه‌های مردم، افزایش دسترسی، توسعه زیرساخت‌های بهداشتی و برنامی طراحی و اجرا شد، گفت: در زمینه کاهش هزینه‌های مردم بالغ بر ۵۰۰۰ میلیارد تومان هزینه کردیم تا پرداختی مردم ۲۰ درصد به هشتاد درصد رسید. همچنین پرداختی مردم جیب کلی مردم که بالای ۵۵ درصد بود بعد از طرح تحول به ۴۰ درصد کاهش یافته است.

وزیر بهداشت گفت: نزدیک به ۱۱ میلیون نفر علاوه بر جمعیت روستایی تحت پوشش بیمه قرار گرفتند. همچنین ۱۲ هزار پزشک و متخصص به سیستم اضافه کردیم و ۳۰ هزار مراقب سلامت تربیت شد. ۲۵۰۰ مورد تجهیزات پزشکی جدید وارد بیمارستان‌ها شد و این اقدامات بخشی از رنج مردم در حوزه سلامت را االتیاد داد.

هاشمی ادامه داد: در زمینه هدف سوم یعنی توسعه زیرساخت‌ها شاهد توسعه مراکز بهداشتی و درمانی بودیم به طوریکه توانستیم ۲۵ میلیون متر مربع فضای بیمارستانی را بازسازی و نوسازی کنیم. همچنین در ابتدای دولت قول ایجاد ۲۱ هزار تخت بیمارستانی را دادیم و امروز تعداد تخت‌های بیمارستانی ساخته شده به ۲۵ هزار تخت رسیده است. این در حالی بود که عدای از همان ابتدا می‌گفتند رسیدن به چنین هدفی امکان‌پذیر نیست.

وی افزود: در عین حال ۵۰۰۰ مرکز بهداشتی و درمانی و سساته و نوسازی شد و پنج هزار و ۵۰۰ مرکز دیگر نیز در دست ساخت است. در عین حال اقداماتی مانند توزیع و تأمین واکسن، تشکیل پروژه‌له الکترونیک سلامت، رایگان شدن زایمان طبیعی، ایجاد ۲۰۰۰ اتاق کد زنده رایمان، رساندن ۱۰۰ و مین نوزادان از ۱۲ هزار به ۹ هزار و ۶۰۰ اقداماتی است که در این سال‌ها از سوی وزارت بهداشت و در قالب بحث تحول سلامت انجام شده است. وزیر بهداشت با بیان اینکه ما در زمینه مرگ و میر مادران باردار و مرگ و میر نوزادان ۱۱ درصد و منطقه به رتبه ۳۰ رسیدیم، گفت: این نتایج پاسخ به کسانی است که می‌گویند طرح تحول نظام سلامت درمان‌محور بوده است.

هاشمی با بیان اینکه زیرساخت‌های آموزشی از آزمون‌ها گرفته تا تجهیزات پزشکی و تجهیزات آزمایشگاهی همه علمد، استانداران و مردم با تلاش خود توانست به این وعده تحقق بخشد. وی با تأکید بر اینکه دولت راه تحول سلامت را هموار کرد، گفت: سلامت به عنوان یک اصل مهم برای دولت یازدهم مطرح بود و برای دولت دوازدهم هم مطرح خواهد بود. از همه آنهایی که برخی بحث می‌کنند که دولت یازدهم کمک کردند می‌خواهم که با آمادگی اخلاص و انرژی بیشتر دولت را برای خدمت در دولت دوازدهم آماده کند. رئیس دولت تدبیر و امید در ادامه صحبت‌های خود با بیان اینکه باید برای اجرای و استمرار طرح تحول سلامت از خیرین و همچنین NGOها استفاده کنیم. خاطرنشان کرد: نباید اقدامات زیادی برای اینکه جامعه‌ای سالم و پر نشاط داشته باشیم. صورت‌گیر البته اگر برخی بگذارند مردم نشاط داشته باشند. روحانی با اشاره به اقداماتی که برخی نسبت به مایوس کردن جامعه انجام می‌دهند، افزود: باید برای این دوستان کار فرهنگی بگذاریم و بگوییم که نشاط حرام نیست. نشاط مردم، فعال‌بودن و امیدوار بودن آنها به برای خوش‌اتفاقی بسیار خوب است. این در حالی است که برخی جز جوش و طوفان‌شان را با ما می‌خواهند. در صورت حق باید بگویند مقداری بذریاس را در روزنامه، رسانه و سایت‌های خود می‌پاشند.

وی با طرح این پرسش که چرا کنار همه بنایشم و وحدت نداشته باشیم و مردم نشاط نداشته باشند و بخند در صورت مردم ما خوشحال نشوند، ادامه داد: امروزه احتیال ایجاد مشکلاتی در آینده وجود دارد و ما از آینده اطلاعی نداریم اما باید با اطمینان و امیدورانی راهمان را ادامه دهیم و مردم را مایوس نکنیم؛ چرا که امید، نشاط و سلامت جسم مردم می‌تواند جامعه‌ای سالم بسازد تا بتوانیم به اهداف بلند خود

دکتر ولایتی: درباره ر شته ها تابع مجلس هستیم

رئیس هیأت انانی دانشگاه آزاد اسلامی گفت: برای ایجاد نبغه دانشگاه آزاد در کشور نباید با سید حسن نصرالله صحبت داشت.

به گزارش مهر، علی اکبر ولایتی دیروز در نشست مسئولان بسیج دانشجویی دانشگاه آزاد در لاهه جاسوسی گفت: برنامه داریم دانشگاه جامعی در کشور لبنان راه‌اندازی کنیم که مقدمات اولیه آن فراهم شده و مورد استقبال این کشور قرار گرفته است.

ولایتی همچنین درباره رشته‌های این دانشگاه گفت: ما تابع قوانین مجلس هستیم. قانونی که توسط مجلس تصویب شده است، رشته محل‌های این دانشگاه را قانونی می‌داند.

آکهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه بانک خاورمیانه (سهامی عام)

به شماره ثبت ۴۳۰۷۹۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۱۹۶

بانک خاورمیانه (سهامی عام)

به شماره ثبت ۴۳۰۷۹۵ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۱۹۶

بدینوسیله از کلیه سهامداران بانک خاورمیانه دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه بانک که در سالن همایش اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار می‌گردد حضور به هم رسانند.

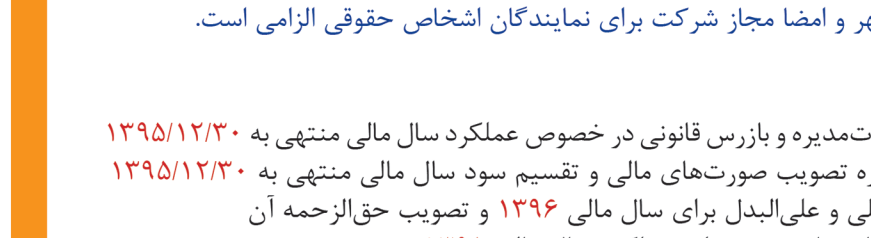
زمان: ساعت ۱۱ صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۳۱

مکان: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، طبقه ۱۰

سهامداران و یا وکلای قانونی آنان می‌توانند با در دست داشتن کارت شناسایی معتبر برای دریافت برگه ورود به جلسه در ساعات اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ به آدرس دفتر مرکزی بانک واقع در:

تهران، خیابان احمد قصیر (بخارست)، خیابان پنجم، پلاک ۲، نیم‌طبقه اول، واحد امور سهام مراجعه نمایند.

همراه داشتن اصل کارت ملی برای سهامداران یا وکلا یا نمایندگان اشخاص حقوقی الزامی است. در سربرج همراه با مهر و امضا مجاز شرکت برای نمایندگان اشخاص حقوقی الزامی است.

آکهی لغو جلسه مجمع عمومی عادی سالانه بانک خاورمیانه (شرکت سهامی عام) می‌رساند که:

بدینوسیله به اطلاع کلیه صاحبان سهام بانک خاورمیانه (شرکت سهامی عام) می‌رساند که:

تشکیل جلسه مجمع عمومی عادی سالانه بانک به‌شرح آگهی منشوره در صفحه ۳ روزنامه شماره ۲۶۶۲۲ اطلاعات و صفحه ۹ روزنامه شماره ۴۰۸۸ دنیای اقتصاد برای ساعت ۹ صبح روز ۱۳۹۶/۰۴/۲۸ لغو می‌گردد.

هیات مدیره

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۶ - ۱۷ شوال ۱۴۳۸ - ۱۲ جولای ۲۰۱۷ - سال نود و دوم - شماره ۲۶۷۶۵

تاکید وزیر ارشاد بر نقش پژوهش در آسیب شناسی اجتماعی

عزایت‌های معاونت‌ها و سازمان‌های وزارتخانه متوخی، ادامه داد: تمامی اقدامات و فعالیت‌های بخش‌های مختلف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید با نگاه استراتژیک و برنامه‌محور صورت بگیرد.وی در بخش دیگری از سخنانش خود به مجموعه اقدامات پژوهشی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات اشاره کرد و گفت: ضروری است این اقدامات در ۴ سطح تعریف شود و علاوه بر بنیادی و ملی بودن در سطح نخست، در سطح دوم مبتنی بر نیازهای وزارتخانه‌ها و نگاه راهبردی باشد

اطلاعات

آهنگسازی یا **ایران همناسیان**

هلموت ریتز

مجدالدین کیوانی

هلموت ریتز اخاورشناس آلمانی ۲۷ فوریه ۱۹۴۲ در آلمان، در خاندانی اهل علم و دین به دنیا آمد.
تنی چند از نیاکان، پدر و دروید پرورش کشیده بودند. برادر ارشدش گرهارد از تاریخ‌شناسان مشهور بود.

هلموت زبان‌های لاتینی و یونانی

را در دبیرستان آمخت و پس از پایان

این دوره، از ۱۹۱۰ تا ۱۹۱۳مادی در هاله

پیش کارل بروکلمن^۱ و پاول کاله^۲ و یک

چند در استراسبورگ نزد کارل هاینریش

بکر^۳ به تحصیل شرق‌شناسی پرداخت.

در اشتراسبورگ نیسمالی را نیز از محضر تئودور نوئلکه^۴ استفاده کرد.
در ۱۹۱۳ به عنوان پژوهشگر در مؤسسهٔ تاریخ و فرهنگ مشرق‌زمین به هامبورگ رفت. بیست و دوساله بود که در ۱۹۱۴ به دورهٔ دکتری دانشگاه بن راه یافت، منتها با بروز جنگ جهانی اول به ارشد فراخوانده شد و به استانبول رفت. مدتی در آنجا و سپس در فلسطین، به عنوان مترجم ترکی،

عربی و فارسی ارشد، خدمت کرد و با وجود اشتغالات خود در ارشد

آلمان و در شرایط نامساعد جنگ، توانست رسالهٔ دکتری‌اش را به پایان

برد و آن را با عنوان «فرهنگ عربی علوم بازرگانی» در نشریهٔ اسلام

(۱۹۱۷) به چاپ برساند. در ۱۹۱۹ اندک زمانی پس از پایان جنگ، بدون

گذراندن رسالهٔ اختصاصی، برای احراز کرسی شرق‌شناسی به دانشگاه

هامبورگ دعوت شد.

در سال ۱۹۲۷نمانیده و رئیس (انجمن آلمانی تحقیقات شرق‌شناسی،

شعبهٔ استانبول، شد و چندی بعد به مرتبهٔ استادی زبان‌های فارسی و عربی

دانشگاه استانبول نایل آمد و تا پایان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۹)، خاک ترکیه

را ترک نگفت. در این سال به مقام استادی موقت کرسی شرق‌شناسی

دانشگاه فرانکفورت رسید و در ۱۹۵۲ استاد تمام‌وقت این کرسی شد.

پس از سه سال، از طرف یونسکو مأمور گردآوری و تهیه فهرست نسخ

خطی دیوان‌های فارسی موجود در کتابخانهٔ ملی استانبول شد. هربرت

دودا^۵ از اثرش و احمد اتش^۶ از ترکیه او را در این مهم کمک می کردند.

از بدو این مأموریت، تدریس زبان‌شناسی شرقی نیز در دانشگاه استانبول

به او محول شد.

در ۱۹۶۲ که پس از سالها تحقیق و تدریس، رنجوری به سراغ او آمده

بود به آلمان بازگشت و همچنان به پژوهش‌های علمی خود ادامه داد تا

اینکه سرانجام در هشتاد سالگی درگذشت.

هلموت ریتز نام خانوادگی خود را به «الفارس» (سوارکار) ترجمه

می کرد و نام قلمی خود را **«عبدالجیل الفارسی»** برگزیده بود که حاکی

از ذوق زیبایی‌شناختی اوست. حوزهٔ گرایش‌های علمی و تحقیقی او بسیار

گسترده و متنوع بود؛ از خیمه‌شب‌بازی ترکی و علم سحر گرفته تا صناعت

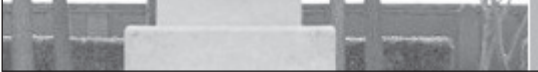
شاعری، تاریخ ادبیات فارسی و عربی، فهرست‌برداری از نسخ خطی، نشر

مهمترین و شایع‌ترین متون عربی فارسی و عربی در رشته‌های

الهیات، فلسفه، تاریخ ادبیات و ترکیه او را در این مهم کمک می کردند.

آرامی، لهجه‌شناسی، علم بدیع، تاریخ، تاریخ اقتصاد، تاریخ فرهنگ عامه،

نمایشنامه‌نویسی و موسیقی.

مناسب علمی

ریتز در به عنوان مشاور فرهنگستان عرب در دمشق برگزیده

شد. ریتز مناصب علمی او عبارت است از: عضو افتخاری انجمن

پادشاهی آسیای در لندن (۱۹۵۵)، عضو دائمی انجمن تحقیقات اسلامی

در بمبئی (۱۹۵۵)، عضو مؤسسهٔ باستان‌شناسی آلمان در برلین (۱۹۶۲)،

عضو افتخاری انجمن شرق‌شناسی آمریکایی در نیویورک (۱۹۶۵)، مشاور

فرهنگستان سلطنتی ادبیات در پارسلون (۱۹۶۴)، عضو افتخاری انجمن

شرق‌شناسی آلمان (۱۹۶۶)، عضو آکادمی بریتانیا در لندن (۱۹۶۷)، عضو

افتخاری انجمن شرق‌شناسی آلمان (۱۹۶۹)، عضو افتخاری فرهنگستان

زبان ترکی در آنکارا (۱۹۶۹) بسیاری از یاران و همکاران ریتز مجموعه

مقاله‌ای را با مناسبت هفتادمین سال تولد به او تقدیم کردند. به نشانه

قدردانی از پژوهش‌های او اثر یکی (۱۹۴۴)، نشر منتخبی از آثار واحد

عطار در نیشابور نصب شده است.

آثار علمی

ریتز پس از نشر متن پایان‌نامهٔ دکتری خود حاصل تحقیقات خود را

در نخستین سالهای اقامتش در شرق (۱۹۱۹ – ۱۹۲۳) با عنوان مطالعات

«بین‌النهرین» دربارهٔ ترانه‌های محلی و سرودها عرضه کرد. همچنین

مقاله‌ای دربارهٔ زندگی حضرت پیامبر ^(ص) و برخیده شدن دستگاه خلافت

(۱۹۲۴) منتشر کرد. از دیگر فعالیت‌های پژوهشی و علمی او اینهاست:

نشر تحقیقاتی دربارهٔ زبان ترکی (از سال ۱۹۱۹)، نشر نخستین جلد از

مجموعهٔ خیمه‌شب‌بازی‌های ترکی (۱۹۲۴)، نشر منتخبی از آثار واحد

غزالی تحت عنوان کیمیای سعادت، همراه با شرح احوال غزالی به قلم خود

(۱۹۲۳) و تحلیل زبان تشبیه در شعر نظامی (۱۹۲۷)، اداره نشر به معنیر

اسلام با کمک کار هاینریش بکر (۱۹۲۰–۱۹۲۵) و نشر سلسله مقالاتی

با عنوان کلی «بررسی متون» حاصل سالها تحقیق او در زمینهٔ نسخ خطی

کتابخانه‌های استانبول بود.

بعضی از مهم‌ترین آثار عبارت است از: «تاریخ‌نویسان عقاید اسلامی»

«نوشته‌های فارسی و عربی دربارهٔ عشق دنیوی و عرفانی»، «سهروردیان

چهارگانه»، «فریدالدین عطار» و «مولانا جلال‌الدین رومی و حلقهٔ استادان

و تابش» و به موازات این کارها شماری از مهم‌ترین سبک‌ها متون اسلامی

زبان‌های فارسی و عربی، از جمله مقالات «الاسلامیین» اشعری، جلد اول

«الوفا بالوفیات» صفدی، «فرق الشیعه» نویختی، «هفت‌پیکر» نظامی با

همکاری ریبیک، «الهی‌نامه» عطار و بالاخره «سوانح‌العشق» احمد غزالی

را هم منتشر کرد.

اوج فعالیت‌های علمی ریتز تدوین اثر تحلیلی بزرگی در زمینهٔ عرفان

عطار، و تحقیق در احوال عبدالقاهر جرجانی (متوفی حدود ۵۴۶ق) مؤلف

«دلائل الاعجاز» و «اسرارالبلاغه» است. کتاب او دربارهٔ عطار نیشابوری

به نام «دریای جان» با عنوان فرعی انسان، جهان و خدا و در داستان‌های

عطار، در ۱۹۵۵ در نشر یافت و در ۱۹۷۸ در لیدن تجدید چاپ شد. ریتز در

این کتاب، پس از معرفی مندرجات چهار اثر مهم عطار (مطلق‌الطیر، اسرار

نامه، مصیبت‌نامه و الهی‌نامه) و ارزیابی اجمالی سبک هر یک، اندیشه‌های

عطار را به تفصیل بررسی می کند.

دیگر از نوشته‌های او مقاله‌ای است دربارهٔ ترجمهٔ ابوریحان بیرونی از

کتاب جو کاسوس اثر آنتا پانتجل (نویسندهٔ هندی) که به تخمین کتاب‌شناسان

حدود قرن سوم میلادی می‌زیستند. این کتاب عمدتاً در باب زهد و

تصوف هندی است. ریتز در این مقاله از سوابق و نسخه‌خطی کتاب پانتجل

در مجموعه کتابخانهٔ کوپرلو در استانبول و کوششی که در استنساخ از

نسخهٔ موریاژه‌ن‌دان آن به کار برده، و بالاخره از محتویات کتاب، به تفصیل

سخن گفته است.

از آخرین کارهای ریتز ضبط و ثبت یادداشت‌های گفتاری مسیحیان یعقوبی

طبر عابدین در سوریه بود که تا آن زمان به تحریر در نیامده بود. او این کار

عظیم را در زمانی انجام داد که در سالهای آخر عمر بود و قوهٔ شنوایی خود

را به تدریج از دست می داد. نتیجهٔ این تحقیق اثری در پنج مجلد دربارهٔ زبان

مسیحیان سوری در منطقهٔ طبر عابدین است. جلد پنجم با لغتنامهٔ این اثر

را ریتز یک ماه پیش از مرگ (۱۹ مه ۱۹۷۱) به اتمام رساند.

«دانشنامه زبان و ادب فارسی

منابع:

ریتز، هلموت، دریای جان، ترجمه عباس زریاب خویی و مهرآفاق

یابپوردی، تهران، ۱۳۷۴–۱۳۷۹ ه‍.ش، «ترجمهٔ «ابوریحان بیرونی» از

کتاب پانتجل» معارف اسلامی، ش ۱۱، تهران، ۱۳۴۹؛ «مبار، فریوش،

«هلموت ریتز» ترجمهٔ س. مهاجر قمی، آینده، س ۱۱، ش ۴۵، تهران،

۱۳۶۴؛

Meir,Fritz,(Hellmut Ritter),Der Islam, Band4,Heft2,Berlin,1972;

Sellheim, Rudolf, (Hellmut Ritter),Oriens,vol.18-19,Leiden,1967.

نوشت‌ها:

1- Ritter,Hellmut

2- Carl Brockelmann

3- Paul Kahle

4- Carl Heinrich Becker

5- Theodor Njokke

6- H.W. Duda

اشاره:

همه چیزهای دیگر، در آمریکا با عنوان «اروش تطبیقی»

مهمی چون شاهنامه، دیوان حافظ، آثار عطار و بسیاری

دیگر از سازندگان بنیان فرهنگی ایران، در این دوره مورد

ارزیابی دقیق و تحقیقات و تصحیحات عالمانه قرار گرفته

است. از جمله علمانی که در عرصه شاهنامه‌پژوهی و

فردوسی‌شناسی کار کرده‌اند، آقای دکتر محمود امیدسالار

است که در تصحیح شاهنامه، همکار آقای دکتر جلال

خالقی مطلق بوده‌اند، اخیراً به همت انتشارات سخن،

کتاب مهم **«ویوطیقا و سیاست در شاهنامه»** در دسترس

عالم‌مندان قرار گرفته که در تنها دو تحقیقات مرتبط با

فردوسی و شاهنامه راهگشاست، بلکه در موارد جانبی

بسیاری نیز بزرگ‌پژوهشگران اول حقیقت‌جوست، آنچه در

اینجا می‌آید، برگرفته از فصل اول این کتاب است.

به نظر من مرتبط‌ساختن

فردوسی شاعر ملی

ایران با هومر، و قیاس

«شاهنامه» با «ایلیاد»،

در تاریخ مطالعات

فارسی کلاسیک بسیار

پی‌اساس است. در

آنچه به عنوان مطالعات

حماسی تطبیقی در

غرب قلمداد می‌شود،

به گونه‌ای دربارهٔ

فردوسی سخن گفته

شده که گویی او همان هومر ایرانی است. به همین دلیل

اغلب شاهنامه به جای اینکه معیار و ملاک معیّط فرهنگی،

ارزش هنری یا حتی زبان ادبی خود آن اثر برسی شود، با

قیاسی ناشی از مطالعات اشعار هومر تحلیل شده است.

احتمالاً پیوند نامناسب هومر و فردوسی به اوایل

دوره مطالعات اروپایی شاهنامه برمی گردد؛ زمانی که تنی

چند از محققان اروپایی شاعر ملی ایران را «هومر شرقی»

خواندند و بسیار مراقب بودند که این عنوان به هیچ وجه

تداغی برابری فردوسی با هومر را نکند؛ مثلاً سر ویلیام

جویژ در سال ۱۷۷۲ نوشت:

در باره شعر حماسی بسیار عالی فردوسی که در

قرن چهارم ق/ دهم میلادی سروده شده است، باید گفت

این اثر، نیازمند رساله‌ای مفصل است تا تمام زیبایی‌هایش

را به‌دقت شرح دهد. این شعر بلند از اثر **ایلیاد** است؛

شخصیت‌های آن متنوع و جذاب هستند؛ چهره‌ها به

روشنی و درشتی ترسیم شده‌اند؛ و سبک آن در همه

جا برهم‌طراوق و در عین حال باشکوه، لطیف و پر حرارت

است. در مقایسه هومر با شاعران حماسی که فصل و دانش

فراوانی داشتند و پس از او آمدند، برخی متفقدان به آن

توجهی نکردند؛ اما شناخت آنها نیازمند علم پیش‌دوری

است و اینکه هیچ شاعر بعدی را به‌رغم موفقیت در هر

زمینه‌ای، نمی‌توان به هیچ وجه با هومر قیاس کرد. روح و

قدرت خلاقه هومر همیشه بی‌مغای باقی می‌ماند. به همین

دلیل به هیچ وجه بر این ادعا که این شاعر فارسی هم‌تای

شاعر یونانی است، تأکید نمی‌کنم؛ اما تشابه بسیار زیادی

بین آثار این دو مرد استثنایی برچود دارد؛ آنها تصاویر ذهنی

خود را از طبیعت گرفته‌اند، بدون اینکه تنها به زبان آب

بپردازند و به روش شاعران امروزی صرفاً نقشی از نقش

دیگری بسازند، بلکه هر دوی آنها دارای قدرت ابداع

عظیمی هستند که همین قدرت خلاقه غنی و سازنده،

روح هنر شاعری است.

جویژ یازده سال بعد در نامه‌ای به **اموند** کارت

رایت^۱ یک بار دیگر فردوسی را هومر را با هم مقایسه و

اظهار می‌کند: «اگر می‌توانستم شعر حماسی فارسی را در

کسوت زبان انگلیسی به اروپاییان ارائه کنم، به همان اندازه

که من از لوگورک^۲ باینتر تر هستم، فردوسی نیز باینتر از

هومر است. قطع می‌کنم که این قیاس صحیح است و به

خاطر آن، و ظن من سیاستگر خواهد بود، می‌توانم

همترازی نادرست فردوسی با هومر باعث شد

♦♦♦

فقط به این علت که فردوسی و ایرانیان همعصر

او در برهه‌ای می‌زیستند که در تاریخ‌نگاری

اروپا از آن با عنوان «قرون وسطی» یاد شده،

نمی‌توان ایشان را قرون وسطایی انگاشت.

همچنین نباید نحوهٔ کار فردوسی را با نحوهٔ

کار مؤلفان اروپایی قرون وسطی در هم آمیخت

♦♦♦

افرادی در پی یافتن شباهت‌هایی بین اشعار آنها باشند؛

اما شباهت‌هایی که بین این دو شعر یافت شد، سطحی

و بی‌ربط بودند. مثلاً **سروپلیام اولی^۱** بین صحنهٔ «وزم

رستم و باهم سپید» در شاهنامه و «مقایلهٔ هکتور و آژاکس»

در ایلیاد شباهتی یافت. صرف نظر از اینکه هر دو صحنه

به بزرگ مردمی هستند، علت اینکه چرا با یکدیگر مشابه تصور

شدن،ان معلوم نیست.

طولی نکشید که در ایران گرایش به یافتن تشابهات

بین حماسه‌های ایرانی و اشعار هومر شیوع یافت؛ معذرتی

از محققان ایرانی اینجانب قیاس‌پذیر دیگری را بین ادبی

و کتاب مطرح کردند: مثلاً اسلامی ندوشن ادعا می‌کند که

وزم رستم با دیو سپید^۲ «یادآور نبرد اولیس با پولیئوس»^۳

است، به‌رغم اینکه مطرح، توالی خود غیرمربط را بین ادبی

و داستان کوچک‌ترین ارتباطی با یکدیگر ندارد!

ظاهر علت تمایل به ایجاد پیوند میان شاهنامه با متون

هومری نه تنها ناشی از آرزوی غربی بودن، بلکه معلول

احساس نیاز به توجیه شعری کاملاً شرقی از طریق پیوند

دادن آن با متنی بسیار مهم در سنت ادبی غرب است.

روشنفکران ایرانی بدین خاطر چنین ارتباطی بی‌معنایی

را ترویج می‌کنند که سابقهٔ طولانی مستعمره بودن به

ایشان آمیخته است که خود را از اروپاییان کمتر بلدانند، و

خودشان را نیازمند تأیید اروپایی‌ها و یا به گونه‌ای پیوند

با آنها ببینند!

عادت اعطای برتری به آنچه غربی است، در قبایل

ایران شناسی

همه چیزهای دیگر، در آمریکا با عنوان «اروش تطبیقی»

عرضه می‌شود و شرق ملزم می‌گردد که مانند میمونی

فضای فکری و مکتب‌های غربی را در رقصی ناهنجار

تقلید کند. به هر حال آنچه طبق سنت از سوی علمای

فولکلور «اروش تطبیقی» خوانده شده است، از آنچه در

میان نومستشرقان رشته ما با این عنوان شناخته می‌شود،

کاملاً مغاوت است و من توضیح خواهم داد که منظور

فولکلورست‌ها از روش تطبیقی چیست و آنها چگونه

فرهنگ

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۶ / ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات / سال نود و دوم - شماره ۲۶۷۶۵

نوشتاری از آیت الله محمد کریم هاشمی خاطراتی از علامه

صفحه ۵ و ۴

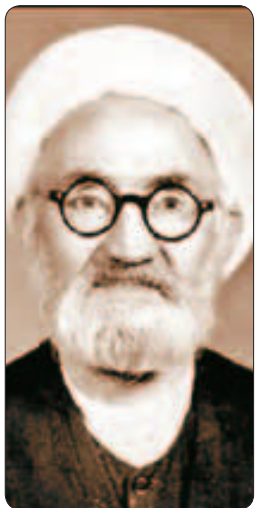

هزار و پانصد ساله ما به این ملت پاینده ایران وابستگی داشته است، چنان که شاید و باید پرکنیم. - «تسخیر تمدن فرهنگی و پیشرفت معنوی که فکر درست و خاطر فارغ از شک و وسوسه می خواهد امکان پذیر نخواهد بود، مگر آن که ما راست را از دروغ و دوست را از دشمن بشناسیم، و به پشتیبانی تاریخ بیست و پنج قرن زندگی ملی که تا امروز هیچ چیزی و هیچ کس نتوانسته است رشته آن را از هم بگسلد، به جانب مقصود برویم.»

- «به حکم عقل، و به موجب سوابق تاریخ ملل عالم از یونانی و رومی قدیم تا روسی و ژاپونی امروز، هیچ ملتی بی زبان دقیق کامل ترقی پایدار نکرده است. - «تمدن فرهنگی را می توان به سهایی تشبیه کرد مرکب از صد میلیون سرباز. هر کتاب معتبر فرهنگی که به ایران بیاوریم و هر ترجمه درستی که بدست ایرانی بدهیم و هر طرح و نقشه کارخانه و عمارت و ماشین و هر قالب و نمونه مجسمه و هر سواد و عکس پرده نقاشی مهم و هر گیاهی و لباسی و سلاحی و هر چیز معرفت آموزی از هر جا و هر وقت که در ایران جمع کنیم، و شرح و تفسیرش را به فارسی بی غلط بنویسیم، به آن می ماند که یکی از سربازان این سپاه عظیم را اسیر و خدمتگزار خود کرده باشیم.»

- «ما اینیم که هستیم. دیروز زردشتی بودیم و امروز مسلمانیم، هم فتح دیده ایم و هم شکست، با یونان و روم و عرب و ترک و تاتار و روس و انگلیس جنگیده ایم، و هنوز زنده ایم، روزی قوم یهود را از اسیری آزاد کردیم و روزی دیگر تخت و تاج هند را به پادشاه مغلوب هند بخشیدیم. هم اسیری والرین امپراطور روم جزء تاریخ ماست، و هم درماندگی و بیچارگی و بدبختی شاه سلطان حسین. هم یزدگرد کوچک از ماست، و هم شاه عباس بزرگ. هم فردوسی ایرانی است و هم هوشنگ هناوید، هم ارباب رستم کرمانی هم وطن ماست، و هم شیخ عبدالرسول قاضی، هم صفات خوب داریم و هم بد. ادامه در صفحه ۶

۷

حکیم الهی قمشه‌ای به قلم
استاد اکبر ثبوت
خاطرات فصوص

۵

در کوچه باغ اندیشه
قطره ای از باران ستاره‌ها

۳

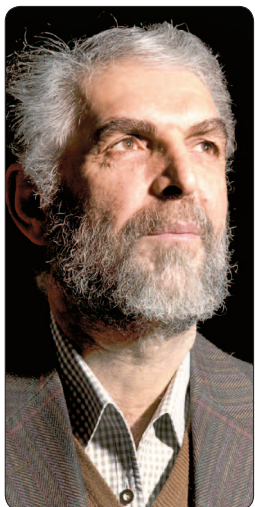
پروفسور رضا؛ زندگی و افکار
ادامه خاطرات

۲

غار چال نخجیر
پدیده‌های تماشایی

۶

استاد دکتر حکمت الله ملاصالحی
علت بی عدالتی را
در آسمان‌ها نجویم

آموزه

مولانا

چون تأمل کنی، اصل تو باشی
و همه فرع تو. چون فرع تو را
چندین تفصیل و عجایب‌ها و
احوال‌های بی‌نهایت باشد، بنگر که
تو اصلی تو را چه احوال‌ها باشد؟

قلم‌انداز

آغاز دیجیتالیسم

جهان امروز، فی‌الواقع جهانی است نو و مجزای از آنچه که در گذشته بوده است. و چون چنین است، باید نسبت به تدوین و ساماندهی نظام هستی شناخت آن اقدام کرد. اگر دیجیتالیته، نوعی از هستی است - که هست - هستی‌شناسی آن باید متناسب باشد. در اصل این مدعا تردیدی وجود ندارد چرا که صاحب‌نظران اعتراف کرده‌اند: «همه جهان جدید به صورت یک شبکه درآمده است؛ شبکه هستومندی که بافت اصلی و تاروپود آن را اطلاعات و نظام ارتباطات الکترونیک تشکیل می‌دهد.» (= عصر اطلاعات، ظهور جامعه شبکه‌ای، ج ۱/ ۲۲).

اما به نظر می‌رسد تلاش‌های آگاهانه و قابل اعتنائی درباره هستی شناخت این جهان صورت نگرفته است. آنچه تا امروز شاهد آن بوده‌ایم، گونه‌ای از گزارش و توصیف است که البته مطابق با واقع است ولی هنوز گام‌های تحلیلی بایسته برداشته نشده است و خلایق به چشم می‌خورد که باید درباره آن تأمل و تفکر کرد.

آیا می‌توان برای دیجیتالیسم آغازی در نظر گرفت؟ اگر چنین چیزی هم ممکن باشد، آغازهای مختلفی پیشنهاد خواهد شد و آغازهای مختلفی مورد اشاره قرار خواهد گرفت که نمی‌توان گفت آغازهای مورد اشاره اشتباه یا غلط است، هر آغازی که ذکر شود، وجهی دارد و غلط نیست.

نکته بسیار مهم این است که در دیجیتالیسم ما شاهد یک پدیده بکر و بی‌سابقه نیستیم، بلکه مجموعه‌ای از عوامل و مسائل آن را سامان می‌دهند و به حرکت درمی‌آورند: علم، هنر، فکر، فرهنگ، فلسفه، زمینه‌هایی هستند که هر کدام نقش و سهمی در آغاز دیجیتالیسم دارند: به عنوان مثال، خط یا نقش چیزی است که اگر نمی‌بود، امکانی برای هیچ نوع پدیده‌ای نمی‌داشت از جمله دیجیتالیسم ولی مطلقاً در آغازها به چنین چیزی اشاره نمی‌شود. نیز ریاضی.

دیجیتالیسم در مبانی خویش متکی به ریاضی است و حضور زمان در اینترنت با ریاضی گره خورده و محاسبات ریاضی اینترنت و کلا دیجیتالیسم جزو قواعد و قواعد کار به شمار می‌رود. به دیگر سخن، آنچه تحت عنوان دیجیتالیسم قابل مطالعه است، حاصل مجموعه‌ای از عوامل است که از گذشته‌های دور در ادوار مختلف بشری جریان داشته و به دوران متأخر رسیده است.

ادوار گوناگونی سپری شده است تا روزگار نو از راه برسد یا پدید بیاید و یکی از واقعیت‌های روزگار نو، همین پدیده است. بدین ترتیب دیجیتالیسم محل اتصال و تلاقی جریانهای مختلف فکری و فرهنگی است که بیش از هر چیز جنبه ارتباطی و مدرن دارد. ما در آینه دیجیتالیسم می‌توانیم بسیاری از واقعیت‌های کهن و قدیمی و بسیاری از واقعیت‌های نو و نوپدید را ملاحظه کنیم. شاید خطا نباشد اگر ادعا کنیم که تمام یا بسیاری از انقلابهای انسانی در این آینه قابل مشاهده است.

به این اعتبار، آن چیزی که سازنده و پردازنده دیجیتالیته است، عصاره‌ای از داشته‌ها، توانایی‌ها، خواست‌ها و موجودیت فکری - ارتباطی بشر است که به این صورت متجلی شده است. از این رو، هر علم و فن و هر فکر و فرهنگی به گونه‌ای در این پدیده سهم داشته و ایفای نقش کرده است.

از شادمان تا جلال

امسال هفتمین سال انتشار کتاب ۱۲۰ صفحه‌ای «تسخیر تمدن فرهنگی» از سید فخرالدین شادمان است که در ۱۳۳۶ منتشر شد. اثری است کم مانند که می‌شد پایه و مبنای تحول در میان ما باشد. «عقل» و «عدل» در آن موج می‌زند. عبارات آن تند و وحشی نیست. قصد نابود کردن ایران یا دیگران را ندارد. واقع گراست. معتدل و حقیقتاً واقع بین است. مع الاسف این کتاب تنها یک بار پس از آن در ۱۳۸۲ منتشر شد و ما طی سالها به کلی از طرح آن غفلت کردیم. به نظرم - که البته نیازمند بررسیهای بیشتر است - اگر ما به جای عزیزدگی جلال، کتاب تسخیر تمدن فرهنگی را مبنا قرار داده بودیم، هم به اهداف خوب جلال در مذمت سطحی نگری و عوام زدگی غربی مآبی می‌رسیدیم، هم از عواقب بد آن که دیواری عظیم برای ما دور غرب و تمدن آن می کشید، دور می شدیم. ..

اما شادمان هم ضد فرهنگی است هم هوادار عقل و پیشرفت و تسخیر تمدن فرهنگی. هم منتقد وضع داخل روشنفکر مآبی و فکلی گری است، هم مدافع زبان و ادب و شعر غنی فارسی. شادمان مهم ترین مساله را توجه به فارسی و تقویت او برای داشتن یک پشتوانه زبانی غنی در مواجهه به تمدن غربی می‌داند. او از مستفرنگ ها متفر است، اما این به معنای دور شدن او از واقعیت پیشرفت در غرب نیست. از این که کسی فکر کند غربی ها باید ما را نجات دهند متفر است، اما از ساده لوحی بسیاری از کسانی که بر اشتباهات خود پای می‌فشروند متفر است. انتخاب عبارات از این کتابچه سخت است، چون همه اش خواندنی است:

- «برای مسخر کردن این تمدن [فرنگی] عظیم عجیب، تمام قوای ملت ایران و هزاران ایرانی تمدن شناس خرده بین لازم است. باید اعتراف کنیم که امروز مرد مبارز این میدان نداریم، و چاره آن است که او را پروریم، و یگانه طریقه تربیت چنین شخصی، آن است که فرنگ و فرنگی را به وی هرچه خوتر بشناسانیم، اما پیش از آن که این دو را به او نشان بدهیم، باید چشم و گوش و دلش را از ایران و زبان ایران و مهر ایران و از هر آن چیزی که در تاریخ دو

هر جای ایران زمین را بروی، نمی‌توانی یک پدیده طبیعی حیرت‌انگیز و یایک‌اثری باستانی شگفتی‌زا نبینی. ایران، سرزمینی است آکنده و آکنده از جای‌ها و مکان‌های جذاب و دیدنی که پای هر رونده و رهگذری را سست می‌کند و دل و دیده او را به شوق

و شور وامی‌دارد.

از مکان‌های طبیعی و خدادادی که تماشایی است و دیدن دارد، «غار چال نخجیر» است. این اشکفت و غار، مابین شهرهای دلیجان و نراق - در استان مرکزی - واقع است. فاصله دلیجان تا غار، ۶ کیلومتر و فاصله نراق تا این مکان دیدنی، ۹ کیلومتر است. هرگاه بخواهی از دلیجان به سوی نراق بروی، دست چپ جاده‌ای است فرعی که ۴ کیلومتر جلوتر تو را به غار می‌رساند. در این ۴ کیلومتر، چیزی نمی‌بینی جز در سمت راست، کوهی کم‌ارتفاع اما دراز به‌نام «تخت» که غار نخجیر در دل همین کوه است؛ و نیز بیابانی لخت و خشک؛ که بوته‌هایی وحشی به‌صورت خودرو، سر و سینه بیابان را خال‌کوبی کرده‌اند؛ خار و گون. با دیدن این کوه طویل و این بیابان برهوت بدون هرگونه دار و درخت، باخودت زمزمه می‌کنی: حالا این غار، ارزش دیدن دارد؟ این هم شاید مثل خیلی از غارهای دیگر باشد.

اما روی بازگشتن ات نیست! غرور این اجازه را به تو نمی‌دهد که ندیده، قضاوت کنی و به داوری بنشینی. پس راه را ادامه می‌دهی. چیزی نمی‌گذرد که به محدوده غار می‌رسی. می‌بینی که تنها نیستی؛ چند خودرو در پارکینگ، پارک شده و این جاو آن‌جا افراد چندی در حال ورود به غار و یا بیرون آمدن از آن هستند.

یک حس ناشناخته‌ای حواس تو را بیش‌تر روی چهره و رفتار بیرون‌آمده‌ها متمرکز می‌کند. دست‌گیری می‌شود که هیجان و انبساط آن‌ها بیش‌تر از کسانی است که هنوز پا درون غار نگذاشته‌اند؛ و این تو را تلنگری است بر دولتی‌ات!

زمان دیدن غار، یک‌ساعت است. یک عده روی نیمکت‌های روبه‌روی دهانه غار نشسته‌اند و شماری دیگر دم در، این‌پا و آن‌پا می‌کنند. باید کسانی که داخل رفته‌اند بیرون بیایند و سپس اجازه ورود به گروه دیگر بدهند.

«چال نخجیر»، همان‌گونه که از نامش پیداست، پیش‌تر شکارگاه بوده. شکارچیان، شکاران را پی می‌گرفتند تا به زمینی چال و فروتر از دیگر زمین‌های اطراف برسند تا راحت‌تر بتوانند آن‌ها را به‌چنگ آورند... و لابد چه هیاهویی به‌پا می‌شد! گرد و غبار، آسمان شکارگاه را فرامی‌گرفت و چهره خورشید را می‌پوشاند و شوق شکارکردن، سینه شکارچیان را به تپش وامی‌داشت و بیم از شکارشدن، دل شکاران را به لرزه... سال‌ها از آن دوران می‌گذرد. دهه‌ها سال؛ بل

صدها سال... سال‌هایی که دیگر بازگشت‌شان نیست؛ سال‌هایی بی‌تکرار... تا این‌که کمبود منابع آبی، انسان‌امروزی را واداشت در این نقطه دست به جست‌وجوی آب بزند. و انسان عجول، نه با بیل و کلنگ، که با دینامیت به امید یافتن آب، به‌جان کوه افتاد. سنگ‌ها - بزرگ

نیستند؛ تعدادشان اندک است. مسیر، سرراست و مستقیم نیست؛ پیچ‌وپیچ است و ارتفاع سقف غار، هم‌چون پهنای آن، دست‌خوش تغییر می‌شود. گاه باید مواظب سرت باشی که به سنگ نخورد؛ و گاه چنان بلند می‌شود که باید سرت را بالا بگیری و کلاهات را هم: ۲۷

گشت‌وگذاری در دل ۷۰ میلیون سال پیش!

غار چال نخجیر؛ پدیده‌ای تماشایی

باید راه آمده را بازگشت. «فجری» - راهنمای جوان؛ که موی دماغ من و یک/ دو تن دیگر می‌شود که عکس می‌گیریم - می‌گوید که قرار است در آینده تا ۶۰۰ متر دیگر را برای بازدید عموم مهیا کنند تا مسیر، کمی طولانی‌تر شود؛ و لابد دیدنی‌تر.

یکی از ویژگی‌های غار نخجیر، تهویه طبیعی هوای درونی غار در فصل‌های تابستان و زمستان است؛ بدین‌گونه که هوای درون غار در تابستان، خنک و در زمستان، گرم است. و این‌که؛ هرکجای غار که پا بگذاری، هیچ‌گاه با کمبود اکسیژن روبه‌رو نمی‌شوی. از دیگر ویژگی‌های مهم غار، «زنده بودن» آن است؛ به این معنی که اگر جایی از آن تخریب بشود و یا ترک بخورد، خودبه‌خود به مرور زمان - بدون دخالت دست بشر - ترمیم خواهد شد. این ترمیم، ده‌ها و بل صدها سال به درازا می‌کشد. بعضی جاها ترمیم‌شده را دیدم.

تا به امروز که ۲۸ سال از کشف این غار افقی می‌گذرد، به ۱۲ هزار متری آن دست‌یافته‌اند. اما تنها یک‌دهم آن برای بازدید عموم آماده شده و آزاد است. همین یک‌هزار و ۲۰۰ متر، انسان را به جهانی جدا از زندگی روزمره می‌کشاند. و این کشش در آخر همین مسیر، قوت می‌گیرد و به اوج می‌رسد. جایی که نورپردازی نشده و تاریکی محض حاکم است؛ و در این‌جا «سکوت مطلق» معنا پیدا می‌کند. دوست داری تنها بودی و این حس و حال را به تمامی برای مدتی هم که شده، در این فضایی که ده‌ها میلیون سال قدمت دارد، به کام خود می‌کشیدی. حس ناب باخودبودن و این‌که چه هستی و وظیفه و خویشکاری‌ات چیست؟

آری! باید این غار را دید. اشکفتی است تماشایی. تنها که نباید چسبیدی به غار علی‌صدر همدان! درست است که گفته‌اند: «دود از کُنده بلند می‌شود» و از نظر سن و سال، غار نخجیر، بچه و شاید هم نپیره غار علی‌صدر به‌حساب می‌آید و احترام بزرگ‌تر هم واجب است؛ اما نخجیر هفتاد میلیون ساله هم بسی دیدنی است و حرف برای گفتن دارد؛ بسیار دارد. ۲

*زیرنویس:

۱. «نخجیر» یا «نخجیر»، واژه‌ای است پهلوی که به معنای شکار است.
۲. زمین‌شناسان را این باور است که پیشینه غار علی‌صدر، بین ۱۳۶ میلیون تا ۱۹۰ میلیون سال است؛ و غار چال نخجیر (گودی شکارگاه) ۷۰ میلیون سال قدمت دارد.

یک نکته را ناگفته نگذارم؛ و آن این‌که؛ تا پیش از کشف کامل این غار، مردم منطقه می‌دانستند که از شکافی که در دل کوه تخت است صدای وهم‌انگیز توأم با صدای ریزش آب به‌طور مداوم بلند است؛ لذا آنان نام این شکاف را «هو» گذاشتند. مدت کوتاهی پس از اکتشاف، دولت وقت بر این غار نام «نخجیر» نهاد.

متر. و پهنای آن نیز؛ در این مسیر ۱۲۰۰ متری، بعضی جاها می‌شود پنج‌شش نفری دست هم‌دیگر را گرفت و جلو رفت؛ و برخی جاها تنها یک نفر می‌تواند عبور کند.

در دیوار غار، سنگ تخت و یک‌دست به‌ندرت می‌توانی ببینی؛ همه سنگ‌های غار، گل‌کلمی‌اند. دنیایی گل کلم از جنس سنگ آهک؛ و رنگ‌رنگ: سفید، زرد، نارنجی و... و خیلی‌هاشان، خیس؛ و بعضی از آن‌ها که انگار زکام گرفته باشند، آب‌ریزش دارند. گاه قطره‌ای آب، روی سرت و یاد ر گل و گردنت می‌چکد. روی این حساب، چند جای کف غار، پوشیده از آب است. نگاه تو اما به دیوارهای غار است که در بعضی جاها با سنگ‌های تزئینی و تندیس‌های چندی با شکل‌هایی مانند تمساح و کرگدن و کبوتر و لاک‌پشت و... تو را برای چندی از رفتن باز می‌دارند. تمساح و کرگدن را می‌بینی که کنار هم، رو به رو، گویا در حال دویدن‌اند. و تمساح چه چاق است؛ انگار تازه دلی از عزا درآورده است!

غار، مملو است از شکاف‌ها و درزهای کوچک و بزرگ؛ دست‌یافتنی و دست‌نیافتنی. و تالارهای دیدنی‌اش که ما انسان‌ها بر روی هر یک از آن‌ها به فراخور حال و هوای ظاهری‌شان نامی نهاده‌ایم: تالار ارتفاع؛ تالار اشباح؛ تالار کنفرانس؛ تالار عروس و... تالار کنفرانس، آخرین ایستگاه است. دیگر بیش از این اجازه جلورفتن نمی‌دهند. یک‌هزار و دویست متر فعلاً قابل بازدید، تمام! اکنون

و کوچک - به هر سو پرتاب شدند و گرد و خاک که فروخوابید، کشفی ناخواسته و غیر عمد به‌دست انسان ماشینی این عصر صورت گرفت: کشف غاری در چال نخجیر! ابتدا گمان بر این می‌رفت که با چند گام به ته غار خواهند رسید. اما چنین نبود. انتهای غار؛ ظاهراً دست‌نیافتنی می‌نمود. دریافتند که این غار، نمی‌تواند یک غار معمولی باشد. پس دست‌به‌کار شدند. هر روز که سپری می‌شد و هر گام که به جلو برداشته می‌شد، بر رازهای غار افزون می‌گشت و بر شگفت‌زدگی‌های انسان هم.

حالا می‌شود داخل شد. همان دهانه غار اندکی تاریک است. دو/ سه گام که می‌روی باید از چند پله پایین بروی. و جلوتر باز چند پله دیگر؛ و همین‌طور. پله‌ها را شمارش می‌کنم؛ ۴۷ تا. تا این‌جا کار حدوداً به ۲۰ متری عمق زمین راه‌یافته‌ایم. و این پله‌ها تازه اول راه است! ۱۸۷ پله دیگر پیش روست؛ هم رو به پایین مثل این ۴۷ تا و هم رو به بالا. این پایین و بالا رفتن، نشانه طبقاتی بودن غار است؛ غار نخجیر سه طبقه است؛ و تو در حین تماشای آن، متوجه این موضوع نمی‌شوی. طول و عرض پله‌ها یک‌سان نیست و نیز بلندی آن‌ها؛ گاه باید دست روی زانو بگذاری تا پله‌ای را بالا بروی. لزوماً این ۲۳۵ پله را نباید پایین و بالا بروی؛ پله‌هایی هم هستند که در دهلیزها و درزهایی تعبیه کرده‌اند که فعلاً سنگینی گام‌های بازدیدکنندگان را پذیرا

شهرام تقی زاده انصاری

گویند مرا که کافر و مَسْتَم
آری، آری من این چنین استم
زنجیرهای بند خرافات را
با پنجه دلایل بُگستم
پیمانه عقاید مُفتی را
با سنگ رای و منطق بشکستم
گِرَدِ خیال بی خود و لاطایل
با آب جویبار خَرَد شستم
چندی شدم به محضر هر مُفتی
با اهل شرع سخت بیبوستم
هر چند گفتم این «چه» و آن «چون» است؟
گفتا که «نیست فلسفه در دستم»
گفتم که این «چه» مذهب و آیین است!
هرگز تعبداً بنیایستم
ز آن روی خوانده‌اند مرا کافر
دیگر سخن سرود نیازستم
زیرا کلام ایشان فهمیدم
اندازه‌ی خَرَدشان دانستم
ناخردی نگر که در این کشور
هر کس گوید که من فُلاَن‌ستم
گر مُفتیان مَبْلَغ یزدانند
من عهد خود به اهرمنی بستم
بس شب چو شَبِروان فلک، بیدار
بِر آستان کیهان بنشستم
حل مسائل اَحْدِیَّت را
با فکر خویشتن نتوانستم
مَسْتی اگر ز باده تکوین است
آری هزار بار فزون مَسْتَم
(تهران، مرداد ۱۳۱۲)

طبعم از یکرویگی پژمان شود
زود از هر چیز روگردان شود
روزگاری ناله کردم ز ابله‌ی
کاین دل آباد من ویران شود
باز می‌خواهم کنون از روزگار
کاین خرابی بو که آبادان شود
اشک می‌باید که شوید زنگ دل
تا دمی چون آینه رخشان شود
یک زمان ببریدم از یاران خویش
کاندر عَزَلت مَرَد معنی‌دان شود
دور ماندم از نکویان دور دور
تا که مَرغ شهوت‌م بی‌جان شود
میل من در صحبت اهل دل است
جان سِزَد کَاندَر بَر جانان شود
ورنه گر چشم خَرَد بر هم نهم
هر خَسی صاحب‌دل و دیوان شود
دوستی خواهم که آندر دوستی
چون دَلیران فَاَرِس میدان شود
رو نگرداند ز میدان‌های سخت
پهلوان چون رستم‌دستان شود
اندر عالم یار غارم آرزوست
تا دلم آسوده از احزان شود
(تهران، شهریور ۱۳۱۲)

ادامه خاطرات

نصرت‌الله فلسفی در جوانی، ادیب و شاعر بود و وقتی در درس تاریخ صحبت از شاهنامه در میان می‌آمد، سخنش از دل‌بر می‌خواست و در دل می‌نشست. درس ارزشمندی که من از آن درس گرفتم، خرید یک شاهنامه چاپ سنگی بود که همیشه آن را می‌خواندم و آن مرا سر ذوق و شوق می‌آورد و دل را روشنی می‌بخشید. زمانی که سفیر ایران در سازمان فرهنگی یونسکو در پاریس بودم (۱۳۴۸)، کتاب «پژوهشی در اندیشه‌های فردوسی» را نوشتم که در تهران در سال‌های ۱۳۵۳، ۱۳۶۹ و ۱۳۷۴ به چاپ رسید. نطفه این کتاب وقتی در ذهن بسته شد که در دبستان به گنج‌خانه شاهنامه راه یافتیم؛ چراغ صاعقه آن سحاب روشن باد

که زد به خرمن ما آتش محبت او

مدام خر خرقه حافظ به باده در گرو است

مگر ز خاک خرابیات بود فطرت او
من در ۱۳ یا ۱۴ سالگی زبان فرانسه را نزد فلسفی یاد گرفتم و در سال‌های بعد آن را تقویت کردم به‌طوری که در دبیرستان، کُتب ریاضی را به زبان فرانسه می‌خواندم و مسایل مطرح شده در کتاب معروف (F.G.M) را حل می‌کردم. بعداً با مطالعه کتاب‌های فرانسه، توانستم بخشی از کتاب‌های علمی فرانسه را برای دانش‌آموزان و دانشجویان دانشکده فنی ترجمه کنم.

یکی دیگر از معلمان شریف ما در کلاس هشتم در رشت، شادروان دکتر شمس‌الدین جزایری بود که ضمناً ریاست دبیرستان را نیز به عهده داشت و بعداً هم به مقامات عالی فرهنگ و وزارت رسید ولی ادعا و تخصصی در ریاضیات نداشت چون رشته حقوق تحصیل کرده بود.

من از دوران دانش‌آموزی تا سال‌های استادی در دانشگاه همیشه در میدان هندسه و عدد و سنجش در جستجو و تک و تاز بودم. با مرور زمان، ناگزیر، ساختار فکری من با سازمان هندسه اقلیدسی همخوانی پیدا کرد. هندسه زبان طبیعت و نقش کیهان اعظم است؛ هندسه یعنی توانایی شخصیت درست از نادرست بر مبنای رشته‌ای از پیش فرض‌ها؛ یعنی از چشمه مفروضات معین، صد نقش و نگار ممکن آفریدن و نقشه‌ای ناممکن را از لوح ضمیر طرد کردن؛ بر آن چیز کو ساخت اندر برش

بر آن است چرخ روان را روش
اگر فرهیختگانی که در مباحث علوم اجتماعی و اعتقادی و ... با هم در می‌افتند و گلاویز می‌شوند و هر کدامشان خود را مدافع حق و حقیقت می‌دانند بدون آنکه پیش‌فرض‌ها و مفروضات خود و طرف گفتگو را معین کرده و دلیل را از استدلال باز شناسند، یک دوره درس هندسه اقلیدسی یا معادل آن (جبر خطی - منطق و کلام) را عمیقاً بررسی می‌کردند، در مسایل عاطفی و اعتقادی‌شان، این همه درگیری پیدانمی‌کردند.

ادامه تحصیل

در خردادماه ۱۳۱۳ از دبیرستان ثروت (ایران‌شهر) دیپلم گرفتم. در مهرماه همین سال، دیگر گذرنامه برای ادامه تحصیل در اروپا میسر نبود، چون دانشگاه تهران گشایش یافته بود. ناگزیر در دانشکده فنی نام‌نویسی کردم. ضمناً درس‌های بخش ریاضی دانشسرایعالی را که یک معلم فرانسوی به‌نام ککتلیانتر عهده‌دار بود، پیگیری کردم. برنامه دانشکده فنی بر اساس برنامه مدارس عالی پاریس نوشته شده بود. برنامه ما ناهموار و پر بار بود و ما روزی ۸ ساعت درس می‌خواندیم ولی از پژوهش و کشف اسرار خبری نبود. بعضی از اساتید دانشکده فنی: دکتر حسابی، دکتر آزاد، مهندس بازرگان، غلامحسین رهنما، دکتر امین. من به جای پیروی از درس‌های بی‌جان دانشکده، تنها و بی‌راه‌نما، در پژوهش‌های ریاضی سُر فرو بردم و در کنار آن در کنج خلوت، سیر ادبی در دیوان لسان‌الغیب (حافظ) جای شاهنامه را گرفتم. این سرگردانی دانشی و ادبی، بهر روی، برتر و خوشتر از درس رسم فنی یا اجزای ماشینی و روغنگیری موتورها بود. من در کنار برنامه سنگین دانشکده فنی، دیوان حافظ را از بر کردم، نزد خود به

بسیاری از ذخایر ادبی فارسی دست یافتم و در عین حال، مبانی دانشی ریاضی خود را استوارتر کردم و آثار پوانکاره، ادینگتن و جیمز جیفر را مطالعه کردم. هر دو زادرا، بعدها مرا در پژوهش‌های علمی نوآوری در آمریکا ثابت‌قدم کرد و این عنایات و توفیق‌ها را از گرایش به آیین خردسالاری و برکات فرهنگ والای ایران دارم.

از رهگذر خاک سرکوی شما بود

هر ناقه که در دست نسیم سحر افتاد
(حافظ)

خلاصه آنکه، عشق و ارشاد، آدم مستعد را بر می‌انگیزاند، خرد را به صراط مستقیم رهبری می‌کند ولی بی‌کوشش و پایمردی کسی به جایی نمی‌رسد؟

پس از دریافت مدرک کارشناسی در دانشکده فنی، ۲ سال را در خدمت نظام وظیفه گذراندم؛ وقت گرانبهایی که باید صرف آموختن علم و پژوهش‌های نو می‌شد، به رایگان از دست رفت. بسیاری از مشاهیر علوم ریاضی و فیزیک، مهم‌ترین پژوهش‌های خود را در جوانی انجام دادند، چه می‌توان کرد. راه دیگری در پیش نداشتیم، به خصوص که می‌خواستیم برای ادامه تحصیل به خارج بروم، احتیاج به برگه پایان خدمت داشتیم. چون هنوز راه تحصیل در خارج بطور قانونی بر رویم بسته بود، به دعوت دانشگاه، در دانشکده فنی با سمت معلم و مدرس به تدریس پرداختیم. از آن مهم‌تر، هر چه وقت آزاد داشتیم، در راه پژوهش در پایه‌های علوم ریاضی و کاربرد آن در مخابرات صرف می‌کردم. در عین حال، با شور و شوق شگفت‌انگیزی، در ادب فارسی و فرهنگ ایران سیر می‌کردم. دیوان‌های شعر را در می‌نوردیدم. بخش عظیمی از دیوان حافظ، گلستان و بوستان سعدی و گزیده سخنان شاعران بزرگ سنتی و معاصر مانند بهار را از بر داشتم و داستان‌های شاهنامه را پیایی می‌خواندم. بعدها که از دلشکستگی محرومیت سفر به اروپا بیرون آمدم، در آمریکا نفس سرکش خود را چنین راضی کردم که الخیر مَوقع. به خود تسکین دادم که در حقیقت ۴ سال در کنج خانه مجدانه طلبگی کرده بودم و بنابراین همه وقت تلف نشده بود. به خود دل‌داری می‌دادم که اصل، سیر در وادی معرفت است، نه طغرای نادری. علاوه بر پژوهش و نگارش، از فیض آشنایی با استادان دانشمند دانشگاه تهران و بعضی از مشاهیر ایران مانند: محمدتقی بهار، جلال‌الدین همایی، بدیع‌الزمان فروزانفر، رضازاده شفق و حسینعلی راشد بهره‌مند شدم.

در ۴ تدریس و پژوهش، به دانشگاه و فرهنگ ایرانی به قدر وسیع خود خدمت کردم:

ای که دستت می‌رسد، کاری بکن

پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار

نام نیکو گر بماند ز آدمی

به کزو ماند سرای زرنگار

(سعدی)

سرانجام با مشکلات زیادی مانند: ندادن گذرنامه دانشجویی، کسادی ارز و مرگ پدر، مشکلات خانوادگی دست و پنجه نرم کردم و ترسان و لرزان با گرفتن روادید از سفارت آمریکا با وسایل نقلیه بدوی و یک جامه‌دان کهنه سنگین پر از کتاب (شاهنامه فردوسی)، سیر حکمت در اروپا، تذکره‌الاولیای عطار، دیوان حافظ و غزلیات سعدی) از راه مشهد به بلوچستان رفتم و با راه‌آهن سرتاسر هند را پیموده و پس از ۳ روز به بمبئی رسیدم. بعد با زحمت و تهیه جا در یک کشتی نظامی آمریکایی و پرداخت ۵۰۰ یا ۶۰۰ دلار (دلار بیشتر از سی تومان) و ۲۷ روز راه در دریا به آمریکا رسیدم (۱۲/۱۰/۱۹۴۴). تحصیل در دانشگاه کلمبیا - در روز ۱۵/۱۰/۱۹۴۴ مطابق ۲۳ مهر ۱۳۲۳ خود را از لُس آنجلس به دانشگاه کلمبیا رساندم و با زحمات زیاد، برای کارشناسی ارشد مهندسی برق ثبت‌نام کردم و ادامه تحصیل دادم. در سال ۱۹۴۹ ریاضیدان آمریکایی کلودای شنون، دو مقاله کم‌نظیر، براساس دکترای خویش که زیر نظر ریاضیدان معروف، نوربرت وینر نوشته بود، را منتشر کرد. این مقالات انقلاب و تحولی در علم مخابرات به وجود آورد و «نظریه اطلاعات» برای مطالعه اساسی و بنیادی مخابرات و ارتباطات به وجود آمد.

وینر یکی از نوابغ بود که در ۱۸ سالگی از دانشگاه هاروارد، دکترای ریاضی دریافت کرده بود و من در سال‌های تدریس و پژوهش خود در موسسه فناوری ماساچوست از محضرش برخوردار بودم. نخستین بار که من با ریشه‌های نظریه اطلاعات آشنا شدم، سال ۱۹۵۵ بود که از مؤسسه فناوری ماساچوست (MIT) برای تدریس به دانشگاه سراکوز می‌رفتم. در موسسه فناوری ماساچوست (MIT)، درس و بحثی در باب این علم آغاز شده بود که دوست من آرفانو مدرس و استاد دانشگاه در مرکز آن بود. اما من در آن ایام غرق تحقیق در نظریه شبکه‌ها بودم و نمی‌توانستم در حوزه دیگری هم کار کنم.

ادامه دارد

فرهنگی

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان ۳۱۷ | **اخباریات**

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۶/سال نودودوم – شماره۲۶۷۶۵

بسم الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. الحمد لله ربَّ العالمين و الصلاة و السلام على سَيِّدِنَا مُحَمَّد و آلِهِ الطَّيِّبين الطَّاهرين المعصومين المَكْرُمِينَ الْمُتَجَبِّينَ الْمُقَرَّبِينَ در مذاکراتی که در محضر برادر ارجمند، جناب آقای مُحَمَّدتقی انصاریان خوانساری (زاد الله عزّه و توفیقه) – که از دوستان ایقانی و برادران ایمانی و موالیان اهل بیت نبوّت (علیهم‌السلام) می‌باشند – داشتیم معظمّ له از این بنده ناچیز مُحَمَّدکریم پارسا، درخواست نمودند که در زمینهٔ ولاء آل عصمت (علیهم‌صلوات‌الله) برخی از قضایایی که از اساتید معنوی خود در خاطر یا مکتوب دارم، برای ایشان بنویسم. چون اجابت دعوت ایشان را بر خود لازم دانستم این مقاله را به درخواست جناب ایشان تنظیم، و به همین مناسبت به «مقالهٔ انصاریه» مُعَيَّنُون نمودم.

فائده
مرحوم سَیِّد عبدالغَفَّار مازندرانی (رضوان‌الله سبحانه وتعالی‌علیه) یک داستانی دارند که این ناچیز مُحَمَّدکریم پارسا از شیخ بزرگوار حقائق شناس آیت‌الله العظمی شیخ مُحَمَّدتقی بهجت شنیدم ، که او ظاهرًا از فرزند سیّد عبدالغفار نقل می‌کرد. و نیز این ناچیز همین داستان را و داستان‌های دیگری را از فرزند بزرگوار سیّد عبدالغفار شنیده‌ام. و این سیّد عبدالغفار استاد فقه و اخلاق آیت الله العظمی میلانی و آیت الله العظمی خوئی بودند. و از حضرت علامّه طباطبائی (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) شنیدم که فرمودند: «ما یک استاد اخلاقی غیر از آقای قاضی داشتیم که اسمش را یادم رفته». بنده [پارسا] اسم یک شبیخی را بردم، گفتم: فلان شیخ نبوده؟ حضرت علامّه لبخندی زدند و فرمودند : «نه بابا ! سیّد بوده». بعد فرمودند : «سیّد عبدالغفار مازندرانی». الی آخر ما قال (قدّس سرّه).

و آن داستان این است که سَیِّد عبدالغَفَّار مازندرانی می‌فرمود : من به حضرت أباعبدالله الحسین (سلام الله علیه) توَسَّل پیدا کردم برای سه حاجت؛ یکی اینکه آیا من سیّدَم ؟ دوّم اینکه بنده یک منزل می‌خواهم. سوّم اینکه من راحت از دنیا بروم، مرگم آسان باشد. در خواب خدمت آقا سیّدالشّهداء رسیدم فرمودند : «فرزندم! شما در دنیا خانه دار نمی‌شوید».

فهمیدم که سیّد هستم. آقاآزاده ایشان می گفت : لهذا در زمان مرحوم سیّد ابوالحسن اصفهانی، بعضی از شاگردان پدرم به او می‌گفتند: برویم به سیّد بگوئیم یک منزلی به شما بدهند. پدرم می گفت : چشمتان را به خدا بگذارید، نظرتان به خدا باشد و بدانید من در دنیا خانه دار نمی‌شوم. آقاآزاده سیّد عبدالغفار می گفت : من طلبه بودم ، دیدم امور نمی چرخسد؛ من هم طلبگی را ترک نموده، در اداره مشرّوع (یعنی اداره سازمان آب) در شهر کوفه، مشغول به کار شدم. یک روز صبح خبر دادند به من که پدرت فوت کرده‌ام من آدمم نجف، و علماء و طلاب، پدرم را تشییع کردند و دفن نمودند. روز بعد خواهرم تلگرافی از تهران به ما زد و خانواده را به سبب فوت پدر، تسلیت گفت!! ما باید به او خبر می دادیم ولی او به ما تلگراف زده ، تسلیت گفت. و بعد از یک هفته نامه خواهرم رسید که : من فهمیدم فلان وقت از فلان شب، پدرم فوت کرده ؛ زیرا پدرم را در خواب دیدم، دراز کشیده و چهارده معصوم (سلام‌الله‌علیهم) دور پدرم نشسته‌اند. امام حسین (سلام‌الله‌علیه) یک دستی به سینه پدرم کشید؛ پدرم به آقا امام حسین (سلام‌الله‌علیه) گفت: آنا میت؟! امام حسین (سلام‌الله‌علیه) فرمودند:نَعم. آقا امام حسین (سلام‌الله‌علیه) به پدرم فرمود : هذا حسن؟ پدرم عرض کرد : نَعم.

شبی در خدمت آیة الله شیخ محمدجواد تهرانی فرزند مرحوم حجّة الاسلام شیخ احمد تهرانی – که فرزند مرحوم آیة الله شیخ عباس تهرانی بود – بعضی از دوستان، مشرّف شدم به مجلس روضه مرحوم

نُحَرم همراهمان می‌آیم. و بعد از سه روز، این عالم جلیل‌القدر فوت کرد (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه).

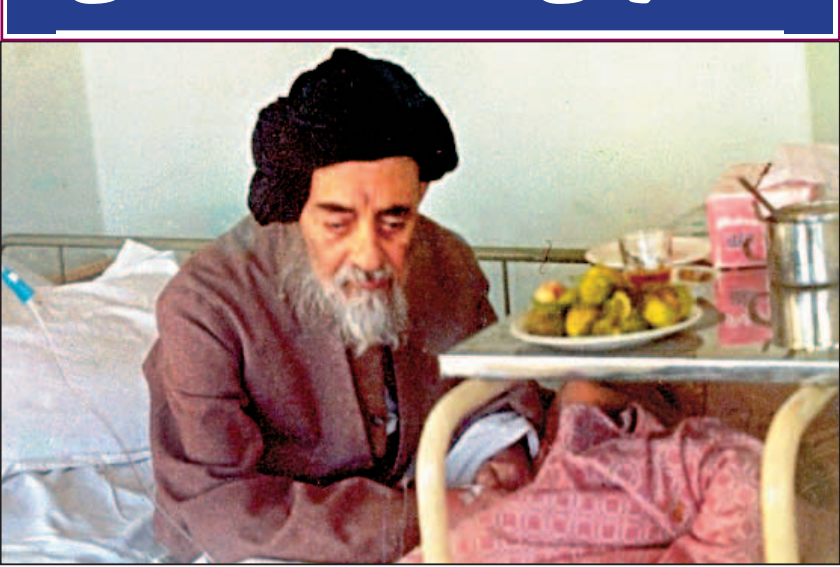
فائده :

ایبن ناچیز زمانی که دستورالعمل‌های سِروسولوکی از حضرت علامّه طباطبائی (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) دریافت می‌کردم، یک

فائده

نوشتاری از استاد آیت‌الله محمدکریم پارسا

خاطراتی از علامه طباطبائی

علامه محمد کریم پارسا در روزهای جوانی

روز هفتم یا هشتم محرم بود، رفته منزل علامّه دقّ الباب کردم، گفتند : آقا تشریف ندارند. برگشتم سر کوچه دیدم حضرت علامّه (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) از تاکسی می‌خوانده پیاده‌ میشوند.

پیاده شدند، بنده هم در خدمتشان آمدم تا نزدیک در منزلشان ایستاندم، تکیه به عصا زده نگاه خاصی کردند و فرمودند: «بیا ببینم حالت چه طور است!!» نزدیک شدم. بعد از صحبت‌هایی، دستور زیارت عاشورا خواندن را به این بنده دادند و فرمودند : «از روز عاشورا تا روز اربعین، وارد شده است زیارت عاشوراخواندن».

ایبن ناچیز می‌گوید : از شیخ بزرگوار حقائق شناس آیت‌الله بهجت شنیدم : «زیارت عاشورا خواندن، با امام حسین بودن است». و از ایشان شنیدم : «اشک ریختن بر سیّدالشّهداء از مراتب شهادت است».

فائده

روزی به قصد استفاده، منزل علامّه طباطبائی (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) را دقّ الباب کردم. ایشان آمدند. در حالی که لباس‌هایشان را پوشیده بودند، فرمودند : «می‌خواهم روضه مشرّف بشوم».

(آری به مجالس روضه رفتن شرافت حاصل شدن است برای تمام مسلمان‌ها بی استثنا ، عالم و جاهل و علامه. شرافت است برای اهل علم و اهل عمل و جامع بین علم و عمل). گفتند : از شیخ انصاری است. از این باغ بیرون آمدم، رفته به یک باغ دیگری که آنچه در آن باغ اول دیده بودم از عجائب و غرائب، در این باغ بیشتر دیدم ؛ این باغ عظمتش از باغ اول بیشتر بود. گفتم: این باغ، باغ کیست؟ گفتند : این باغ، باغ دربندی است. گفتم : شیخ انصاری اعلم از دربندی است! گفتند: این باغ را آقا سیّدالشّهداء به دربندی داده است. بعد از آن رفته به باغ سوّمی که خیلی باغ خوبی بود ولی به عظمت باغ اول و باغ دوّم نمی‌رسید. گفتم : این باغ کیست؟ گفتند : این باغ شماس‌ت و سه روز دیگر شما به این باغ می‌آیید.

در مشهد مقدّس شخصی بود کارمند بازنشستهٔ مشرّف می شدند مکرّر دیدم که در رواق، پایشان به مُهر نماز می‌خورد و مُهر نماز دو سه متر دور می‌شد؛ حضرت علامه مُهر را برمی داشتست و می‌پوسید و جلوی نمازگزار می‌گذاشت.

فائده

در مشهد مقدّس شخصی بود کارمند بازنشستهٔ فرهنگ؛ شخص بسیار موقر و باحیاتی بود. و مکرّزوارا درمنزل حضرت علامه(رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) می‌دیدم. یک روزی او می‌گفت : حضرت علامه (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) اقتداء می کردند در

نماز مغرب و عشاء به آیة الله میلانی. یک روز بعد از نماز مغرب و عشاء شخصی به علامه گفت : آقا پیشانی شما خاکی است از اثر مُهر. حضرت علامه (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) فرمودند : «افتخار ما به همین است».

فائده

اما در زمان ما، بعضی از آقایان که عنوان روضه‌خوانی داشتند و می‌یاست همان کار شریف را ادامه دهند، خود را مسسّمی به «آیة الله» نموده و روی منابر برمی‌چهند و در هر علمی نظر می‌دهند و ساده لوحانی را که مایه علمی ندارند فریب داده، در مشهدمقدّس و غیر مشهدمقدّس، و صحبت‌هایی نموده، و علامّه طباطبائی را نزد جهّال به بدی نام برده‌اند. میردان این نوع منبری ها مثل خوارجی بوده‌اند که به حضرت امیرالمؤمنین جاهلانه و نداشتنه سبّ و لعن می کردند ؛ نعوذ بالله من شرور الشیاطین و من شرور آنفسنا.

مرحوم استاد بزرگوار، مُحَمَّدتقی ادیب نیشابوری (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) قبل از سال هزار و سیصد و پنجاه و پنج شمسی که در درس شرکت می‌کرد متعرّض این آیه شریفه شدند «و الشجره الملعونه فی القرآن» و فرمودند : «پیغمبر اکرم خواب دیدند که بوزینه‌ها بعد از او روی منبرش می‌روند، و تفسیر شده به بنی امیه». بعد مرحوم ادیب نیشابوری فرمودند : «الآن هم روی منبر می‌روند!» (شَقِشَقُ هَذَرْتُمْ ثَمَّ قَوَّرت)

فائده

حضرت علامّه وجود شریفشان را وقف خداوند

آیت‌الله بهجت بعضی از کسانی را که حدود چهل سال رساله عملیه نوشته بودند، اصل اجتهادشان را قبول نداشت و آن‌ها را مجتهد نمی‌دانست، ولی نسبت به علامّه می فرمودند : «آقای طباطبایی در جامعیت اگر بی‌نظیر نبود، کم‌نظیر بود»

(سبحانه‌وتعالی) کرده بودند. لذا با تمام وعسشان به اندازه‌ای که شرع اجازه می داد و با حالت شریفه تقیه – که دین خدا بر آن مبتنی است، دین امامیه بر آن مبتنی است، «لَا اِنَّ تَقَوُّوا مِنْهُمُ ثَقَاةً» و «التَّقِیَةُ دینی و دین آیاتی» – از دین و مذهب دفاع می کردند. ولی حضرتشان و بقیه علماء، محاط بودند به کفار و بی دین‌ها و دنیاطلبان و جهّال؛ لذا می‌بینیم چه طور نسبت‌های ناروا به این‌ها می‌دهند.

حضرت علامه در «المیزان» هر‌جا از ناحیه زنادقه و کفار، به دین مبین اسلام اشکالی شده باشد، یا اهل کتاب ایرادی کرده باشند، دفاع از دین مبین اسلام نموده، هر‌جا‌که صاحبان مذاهب و فرق غیرائاعشریه،

بر این مذهب حقّ اثناعشّری ایرادی کرده‌اند، با اینکه بسیار متصدّب در مذهب بود، از راه عقل و استدلال عقلی و از راه شرع، از این مذهب دفاع فرموده، حقایق این مذهب و مبانی این مذهب را روشن و آشکار فرموده، و از علماء این مذهب نیز دفاع می‌فرمودند؛ این ناچیز از حضرت علامّه شنیدم که : «چه وضعی شده است! منبری رفته بالای منبر، اسم آقای روبرجردی را برده، می‌گوید : حیقم می‌آید رضوان الله تعالی علیه بگویم!!».

حضرت علامه دیندار بودند. و دشمن بی دینان و بدعت‌گذاران در دین بودند. حشره الله مع أجداده الطاهرين بحقّ مُحَمَّد و آلِهِ الطَّيِّبين الطَّاهرين المعصومین‌المُقرَّبین.

فائده

حضرت علامّه (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) بعضی ابیات غزلی از خواجه حافظ شیرازی را تخریمس فرموده‌اند و این مخمّس در رثای سالار شهیدان

حضرت اباعبدالله الحسین (سلام‌الله‌تعالی‌علیه) است ، عنوانش :

«لمحرّر ومُحمّدحسین الطباطبائی»

من حسینم که بی‌لامی‌رسدازهرسویم
باجوانان خودم راه‌فنا می‌پویم
دست‌هَمّت‌زسراب‌دوچهمان‌می‌شویم

«شوریعقوب‌کُتانب‌یوسف‌خودمی‌جویم
که کمان شد ز غمش قامت چون شمشادم»
گفت هرچند عطش کنده بِن و بنیادم
زیر شمشسیرم و در دام بلا افتادم
هدف تیرم و چون فاسخته پَر بگشادم
«فاش می‌گویم و از گفّته خود شمشاد
بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم»
من به میدان بلا روز ازل بودم طاق
کنشسته یارم و با هستی او بسته وثاق
من دلرفته کجا را و کجا دشت عراق
«طائر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق

که در این دامگه حادثه چون افتادم»
تا در این بزم بتابید مه طلعت یار
من کنم خون دل و یسار کند تیرشار
پرده بدریده و سرگرم بسه دیدار نگار
«نیست در لوح دلم جز الف قامت یار
چه کنم حرف دگر یاد داد استادم»
تشنه وصل وِیم، آتش دل کارم ساخت
شریت مرگ‌همی‌خواهم و جانم بگداخت
از چه از کوی توام دست قضا دور انداخت
«کوکب طالع من هیچ منجمّ نشناخت
یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم»
لوحهٔ سینه من گر شکند سَم سستور
ور سرم تحفه رود شهر به شهر از ره دور
باک نبوّد که مرا نیست بجز شوق حضور
«سایه طوبی و غلمان و قصور و قدّ حور
به هوای سر کوی تو برفت از یادم»
فائده

روزی خواستم دست آقای علامه را – که مصافحه می‌کردند – ببوسم ؛ دست مبارکشان را کشیدند و فرمودند : «به جلد خوشم نیماید».

فائده
از حضرت علامّه شنیدم که به این ناچیز می‌فرمودند: «ما غیر از شریعت، چیزی نداریم». و می فرمودند: «در طریقت استادهائی که ما دیدیم، به اوضاع شریعت معتقدند و جزئیات و کِلیات را عموماً از شریعت می‌گیرند، و «طریقت» همان عمل به شریعت است کَلِیّه و جزئیّه».

فائده
روزی بعدازظهر پشت سر حضرت علامّه (رضوان‌الله‌سبحانه‌وتعالی‌علیه) می‌رفتم و ایشان به منزل تشّریف می‌پردند. نزدیک منزلشان، یکی از آقایان روحانیون محترم خدمت ایشان آمد و عرض کرد : چطور است اگر ما داستان‌های انبیاء را که در «المیزان» آورده‌اید، به صورت یک کتاب جداگانه و مستقل بنویسیم؟ ایشان فرمودند : «خوب است».

سپس او عرض کرد : من عازم سوریه هستم، به زیارت حضرت زینب (س) می‌روم؛ نصیحتی بفرمایید. غصه خوردن بدتر از خون خوردن است، کاری معادل اسید خوردن. رنگ و بوی هر جامعه‌ای را می‌توان در حکومتش تعیین می‌کند. از اینجاست که جامعه‌ای معطر و خوشبو و جامعه‌ای بدبو و لجن آلود می‌شود. جامعه‌ای که حیاتش را به اسکناس گره بزند، دیر یا زود در میدان صفرهای بی ارزش اسکناس‌هایش غرق خواهد شد.

رنگ و بوی هر جامعه‌ای را می‌توان در حکومتش تعیین می‌کند. از اینجاست که جامعه‌ای معطر و خوشبو و جامعه‌ای بدبو و لجن آلود می‌شود. جامعه‌ای که حیاتش را به اسکناس گره بزند، دیر یا زود در میدان صفرهای بی ارزش اسکناس‌هایش غرق خواهد شد.

آرامش روح از هر ثروتی بالاتر است. معنای این سخن را ثروتمندان بیش از دیگران می‌دانند.

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۶/سال نودودوم – شماره۲۶۷۶۵

ویژه فرهنگ‌تاریخ وتمدن ایران وجهان ۳۱۷ | **اخباریات**

لوح

در کوچه باغ اندیشه – ۴۴

قطره‌ای از باران ستاره‌ها

جهل به هرکجا که لشکر بفرستد، آنجا را تا ابد از خطه عقل خارج می‌کند. بی جهت نیست که برخی کشورهای فقیر مدرنتر از مدرن هابند، اما کارخانه جهلشان محکم تر از قبل خشت می‌زند.

ظلم بد است، چه عارف ظلم کند چه جاهل. ظلم از عارف بدتر است. ظلم عارف مبدل به عدل نمی‌شود.

در جامعه‌ای که همه «زره‌بین» به دست دنبال کشف عیب و اشکالند، بهترین کار کار نکردن است.

جامعه‌ای که جوانی جزو مجهولاتش باشد، پیری جزو معلوماتش نخواهد بود.

جامعه‌ای که جوانی جزو مجهولاتش باشد، پیری جزو معلوماتش نخواهد بود.

جامعه‌ای که جوانی در آن مصرفی نداشته باشد، پیری معنایی در آن نخواهد داشت.

جامعه‌ای که در برابر نیروی جوانی گزینه‌ای جز «تلف کردن عمر» نداشته باشد، پیری را چیزی بیش از مزاحمت تلقی نخواهد کرد.

جامعه‌ای قاتل جوانی نباشد، مقتول پیری خواهد شد.

جامعه‌ای که جوان و جوانی را گیج کند، دیر یا زود به دست پیری گیج خواهد شد.

فساد یک حکومت را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می‌توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشأ ناامنی ذهنی‌اند و ناامنی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

بسم الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.

الحمد لله ربَّ العالمین و الصلاة و السلام علی سَیِّدِنَا مُحَمَّد و آلِهِ الطَّیِّبِین الطَّاهِرِین المعصومین المَکْرُمِینَ الْمُتَجَبِّبِینَ الْمُقَرَّبِین در مذاکراتی که در محضر برادر ارجمند، جناب آقای مُحَمَّدتقی انصاریان خوانساری (زاد الله عزّه و توفیقه) – که از دوستان ایقانی و برادران ایمانی و موالیان اهل بیت نبوّت (علیهم‌السلام) می‌باشند – داشتیم معظمّ له از این بنده ناچیز مُحَمَّدکریم پارسا، درخواست نمودند که در زمینهٔ ولاء آل عصمت (علیهم‌صلوات‌الله) برخی از قضایایی که از اساتید معنوی خود در خاطر یا مکتوب دارم، برای ایشان بنویسم. چون اجابت دعوت ایشان را بر خود لازم دانستم این مقاله را به درخواست جناب ایشان تنظیم، و به همین مناسبت به «مقالهٔ انصاریه» مُعَيَّنُون نمودم.

فائده
مرحوم سیّد عبدالغَفَّار مازندرانی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) یک داستانی دارند که این ناچیز مُحَمَّدکریم پارسا از شیخ بزرگوار حقائق شناس آیت‌الله العظمی شیخ مُحَمَّدتقی بهجت شنیدم ، که او ظاهرًا از فرزند سیّد عبدالغفار نقل می‌کرد.

و نیز این ناچیز همین داستان را و داستان‌های دیگری را از فرزند پسرِوند آسید عبدالغفار شنیده‌ام. و این سیّد عبدالغفار استاد فقه و اخلاق آیت الله العظمی میلانی و آیت الله العظمی خوئی بودند. و از حضرت علامّه طباطبائی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) شنیدم که فرمودند: «ما یک استاد اخلاقی غیر از آقای قاضی داشتیم که اسمش را یادم رفته». بنده [پارسا] اسم یک شبیخی را بردم، گفتم: فلان شیخ نبوده؟ حضرت علامّه لبخندی زدند و فرمودند : «نه بابا ! سیّد بوده». بعد فرمودند : «سیّد عبدالغفار مازندرانی». الی آخر ما قال (قدّس سرّه).

و آن داستان این است که سیّد عبدالغفار مازندرانی می‌فرمود : من به حضرت أباعبدالله الحسین (سلام الله علیه) توَسَّل پیدا کردم برای سه حاجت؛ یکی اینکه آیا من سیّدَم ؟ دوّم اینکه بنده یک منزل می‌خواهم. سوّم اینکه من راحت از دنیا بروم، مرگم آسان باشد. در خواب خدمت آقا سیّدالشّهداء رسیدم فرمودند : «فرزندم! شما در دنیا خانه دار نمی‌شوید».

فهمیدم که سیّد هستم. آقاآزاده ایشان می گفت : لهذا در زمان مرحوم سیّد ابوالحسن اصفهانی، بعضی از شاگردان پدرم به او می‌گفتند: برویم به سیّد بگوئیم یک منزلی به شما بدهند. پدرم می گفت : چشمتان را به خدا بگذارید، نظرتان به خدا باشد و بدانید من در دنیا خانه دار نمی‌شوم. آقاآزاده سیّد عبدالغفار می گفت : من طلبه بودم ، دیدم امور نمی چرخسد؛ من هم طلبگی را ترک نموده، در اداره مشرّوع (یعنی اداره سازمان آب) در شهر کوفه، مشغول به کار شدم. یک روز صبح خبر دادند به من که پدرت فوت کرده‌ام من آدمم نجف، و علماء و طلاب، پدرم را تشییع کردند و دفن نمودند. روز بعد خواهرم تلگرافی از تهران به ما زد و خانواده را به سبب فوت پدر، تسلیت گفت!! ما باید به او خبر می دادیم ولی او به ما تلگراف زده ، تسلیت گفت. و بعد از یک هفته نامه خواهرم رسید که : من فهمیدم فلان وقت از فلان شب، پدرم فوت کرده ؛ زیرا پدرم را در خواب دیدم، دراز کشیده و چهارده معصوم (سلام‌الله‌علیهم) دور پدرم نشسته‌اند. امام حسین (سلام‌الله‌علیه) یک دستی به سینه پدرم کشید؛ پدرم به آقا امام حسین (سلام‌الله‌علیه) گفت: آنا میت؟! امام حسین (سلام‌الله‌علیه) فرمودند:نعم. آقا امام حسین (سلام‌الله‌علیه) به پدرم فرمود : هذا حسن؟ پدرم عرض کرد : نَمَ.

فائده
شبی در خدمت آیه الله شیخ محمدجواد تهرانی فرزند مرحوم حجّه الاسلام شیخ احمد تهرانی – که فرزند مرحوم آیه الله شیخ عباس تهرانی بود –یا بعضی از دوستان، مشرّف شدم به مجلس روضه مرحوم

نُحَرم همراhtان می‌آیم. و بعد از سه روز، این عالم جلیل‌القدر فوت کرد (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه).

فائده :

ایبن ناچیز زمانی که دستورالعمل‌های سیروسلوکی از حضرت علامّه طباطبائی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) دریافت می کردم، یک

روز هفتم یا هشتم محَرَّم بود، رفته منزل علامّه دقّ الباب کردم، گفتند : آقا تشریف ندارند. برگشتم سر کوچه دیدم حضرت علامّه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) از تاکسی می خوانده پیاده بشوند.

پیاده شدند، بنده هم در خدمتشان آمدم تا نزدیک در منزلشان ایستاندم، تکبیه به عصا زده نگاه خاصی کردند و فرمودند: «بیا ببینم حالت چه طور است!!» نزدیک شدم. بعد از صحبت‌هایی، دستور زیارت عاشورا خواندن را به این بنده دادند و فرمودند : «از روز عاشورا تا روز اربعین، وارد شده است زیارت عاشوراخواندن».

ایبن ناچیز می گوید : از شیخ بزرگوار حقائق شناس آیت‌الله بهجت شنیدم : «زیارت عاشورا خواندن، با امام حسین بودن است». و از ایشان شنیدم : «اشک ریختن بر سیّدالشّهداء از مراتب شهادت است».

فائده
روزی به قصد استفاده، منزل علامّه طباطبائی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) را دقّ الباب کردم. ایشان آمدند. در حالی که لباس‌هایشان را پوشیده بودند، فرمودند : «می‌خواهم روضه مشرّف بشوم». (آری به مجالس روضه رفتن شرفات حاصل شدن است برای تمام مسلمان‌ها بی استثنا ، عالم و جاهل و علامه. شرافت است برای اهل علم و اهل عمل و جامع بین علم و عمل).

فائده
در مشهد مقدّس حضرت علامّه که به حرم مشرّف می شدند مَکَرَم دیدم که در رواق، پایشان به مُهر نماز می‌خورد و مُهر نماز دو سه متر دور می‌شد؛ حضرت علامه مُهر را برمی داشتست و می بوسید و جلوی نمازگزار می گذاشت.

فائده
در مشهد مقدّس شخصی بود کارمند بازنشستهٔ فرهنگ؛ شخص بسیار موقر و باحیاتی بود. و مکرزوارا در منزل حضرت علامه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) می دیدم. یک روزی او می گفت : حضرت علامه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) اقتداء می کردند در

نماز مغرب و عشاء به آیه الله میلانی. یک روز بعد از نماز مغرب و عشاء شخصی به علامه گفت : آقا پیشانی شما خاکی است از اثر مُهر. حضرت علامه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) فرمودند : «افتخار ما به همین است».

فائده

نوشتاری از استاد آیت‌الله محمد کریم پارسا

خاطراتی از علامه طباطبائی

مرحوم استاد بزرگوار، مُحَمَّدتقی ادیب نیشابوری (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) قبل از سال هزار و سیصد و پنجاه و پنج شمسی که در درس شرکت می کردم متعرّض این آیه شریفه شدم «و الشجره الملعونه فی القرآن» و فرمودند : «پیغمبر اکرم خواب دیدند که بوزینه‌ها بعد از او روی منبرش می‌روند، و تفسیر شده به بنی امیه». بعد مرحوم ادیب نیشابوری فرمودند : «الآن هم روی منبر می‌روند!» (شَقِشَقُ هَدَرَتْ ثَم قَوَّت)

فائده

حضرت علامّه وجود شریفشان را وقف خداوند
آیت‌الله بهجت بعضی از کسانی را که حدود چهل سال رساله عملیه نوشته بودند، اصل اجتهادشان را قبول نداشت و آن‌ها را مجتهد نمی‌دانست، ولی نسبت به علامّه می فرمودند : «آقای طباطبایی در جامعیت اگر بی‌نظیر نبود، کم‌نظیر بود»

در مشهد مقدّس، در منزل علامّه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) صحبت سید ... – که ضدّ ولایت اهل بیت بود – شد؛ حضرت علامه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) فرمودند : «شخص بدجنسی است».
فائده
از حضرت استاد بزرگوار، حضرت آیه الله شیخ مجتبی لنگرانی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) شنیدم که می فرمودند : در تابستانِ نَزَد آقای میلانی بودم، آقای علامه طباطبائی هم بودند. به آقای میلانی گفتم : خط شما زیباتر است یا خطِ آقای خوئی؟ آقای علامه گفت: «من به آقای خوئی خط یاد دادم». این ناچیز گوید : روزی خدمت علامّه طباطبائی (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) بودم، سوّالاتم که تمام شد به ایشان عرض کردم : آقای خوئی خط را از چه کسی یاد گرفته‌اند؟ فرمودند : «ما یک ماه رضائی در نجف به طلبه‌ها خط نسخ و نستعلیق را یاد می دادیم و در حالی که با انگشت سَبّابه‌شان به سمت جلو و نزدیک اشاره می‌کردند فرمودند: آقای خوئی هم اینجا می‌نشتست».

فائده
حضرت آیه الله بهجت (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) – که در علم و عمل کامل بودند – روزی در مجلس درس رو به این ناچیز کرده و فرمودند : «آقای طباطبائی فقه‌اش از حکمتش بیشتر بود. حضرت مانع فتوی دادن بود، و تعدّد اساتیدش در نجف، در فقه و اصول بود، نه در حکمت».

با اینکه حضرت آیه الله بهجت بعضی از کسانی را که حدود چهل سال رساله عملیه نوشته بودند و مرجع بودند، اصل اجتهادشان را قبول نداشت و آن‌ها را مجتهد نمی دانستست، ولی نسبت به علامه می‌فرمودند : «آقای طباطبائی در جامعیت اگر بی‌نظیر نبود، کم‌نظیر بود؛ چون فقه داشت، اصول داشت، حکمت داشت، نجوم داشت، ماشاء الله چه استادهایی! این ناچیز گوید : در تفسیر شریف «المیزان» حضرت علامه هر اشکالی از طرف کُفار و مادیین و زنادقه به ادیان الهی و به دین مبین اسلام وارد شده ، با استدلال عقلی صحیح ردّ کرده‌اند. و در هرجا اشکالی

حضرت اباعبدالله الحسین (سلام‌الله تعالی علیه) است ، عنوانش :

«لمحرّر و مُحَمَّدحسین الطباطبائی»
من حسینم که بی‌لامی رسد از هر سویم
باجوانان خودم راه‌فنا می‌پویم
دست‌هَمّت ز سراب‌دو جهان می‌شویم
«شورِ یعقوب‌کُتَن‌ا بوسفِ خود می‌جویم
که کمان شد ز غمش قامت چون شمشادم»
گفت هرچند عطش کنده بِن و بنیادم
زیر شمشیرم و در دام بلا افتادم
هدف تیرم و چون فاخته پَر بگشادم
«فاش می گویم و از گفسته خود ششادم
بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم»
من به میدان بلا روز ازل بودم طاق
کنسخته یارم و با هستی او بسته وثاق
من دل‌رفته کجا را و کجا دشت عراق
«طائر گلشن قدسم چه دهم شرح فراق
که در این دامگه حادثه چون افتادم»
تا در این بزم بتابید مه طلعت یار
من کنم خون دل و یسار کند تیرشار
پرده بدریده و سرگرم بسه دیدار نگار
«نیست در لوح دلم جز الف قامت یار
چه کنم حرف دگر یاد داد استادم»
تشنه وصل وِیم، آتش دل کارم ساخت
شریت مرگ‌همی خواهم و جانم بگداخت
از چه از کوی توام دست قضا دور انداخت
«کوکب طالع من هیچ منجم نشناخت
یا رب از مادر گیتی به چه طالع زادم»
لوحهٔ سینه من گر شکند سَم سستور
ور سرم تحفه رود شهر به شهر از ره دور
باک نبُود که مرا نیست بجز شوق حضور
«سایه طوبی و غلمان و قصور و قدِ حور
به هوای سر کوی تو برفت از یادم»
فائده

روزی خواستم دست آقای علامه را – که مصافحه می کردند – ببوسم ؛ دست مبارکشان را کشیدند و فرمودند : «به جلدِ خوشم نیماید».
فائده
از حضرت علامّه شنیدم که به این ناچیز می‌فرمودند: «ما غیر از شریعت، چیزی نداریم». و می فرمودند: «در طریقت استادهائی که ما دیدیم، به اوضاع شریعت معتقدند و جزئیات و کَلَبات را عموماً از شریعت می گیرند، و «طریقت» همان عمل به شریعت است کَلِیّه و جزئیّه».
فائده
روزی بعدازظهر پشت سرر حضرت علامّه (رضوان‌الله سبجانه و تعالی علیه) می‌رفتم و ایشان به منزل تشریف می‌بردند. نزدیک منزلشان، یکی از آقایان روحانیون محترم خدمت ایشان آمد و عرض کرد : چطور است اگر ما داستان‌های انبیاء را که در «المیزان» آورده‌اید، به صورت یک کتاب جداگانه و مستقل بنویسیم؟ ایشان فرمودند : «خوب است».

سپس او عرض کرد : من عازم سوریه هستم، به زیارت حضرت زینب (س) می‌روم؛ نصیحتی بفرمایید. غصه خوردن بدتر از خون خوردن است، کاری معادل اسید خوردن.

فرد نگران را می توان درمان کرد اما جامعه نگران درمان ناپذیر است. ارتباط قطع شده جامعه نگران با سلامتی، قابل وصل مجدد نیست. «المیزان» آورده‌اید، به صورت یک کتاب جداگانه و مستقل بنویسیم؟
ایشان فرمودند : «خوب است».
سپس او عرض کرد : من عازم سوریه هستم، به زیارت حضرت زینب (س) می‌روم؛ نصیحتی بفرمایید.
غصه خوردن بدتر از خون خوردن است، کاری معادل اسید خوردن.

رنگ و بوی هر جامعه‌ای را حکومتش تعیین می کند. از اینجاست که جامعه‌ای معطر و خوشبو و جامعه‌ای بدبو و لجن آلود می شود.
جامعه‌ای که حیاتش را به اسکناس گره بزند، دیر یا زود در میدان صفرهای بی ارزش اسکناس‌هایش غرق خواهد شد.

آرامش روح از هر ثروتی بالاتر است. معنای این سخن را ثروتمندان بیش از دیگران می دانند.

چهارشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۶/سال نودودوم – شماره۲۶۷۶۵

ویژه فرهنگ‌تاریخ و تمدن ایران وجهان ۳۱۷ | **اخباریات**

لوح

در کوچه باغ اندیشه – ۴۴

قطره‌ای از باران ستاره‌ها

جهل به هرکجا که لشکر بفرستد، آنجا را تا ابد از خطه عقل خارج می کند. بی جهت نیست که برخی کشورهای فقیر مدرنتر از مدرن هابند، اما کارخانه جهلشان محکم تر از قبل خشت می زند.

ظلم بد است، چه عارف ظلم کند چه جاهل. ظلم از عارف بدتر است. ظلم عارف مبدل به عدل نمی شود.

در جامعه‌ای که همه «زره‌بین» به دست دنبال کشف عیب و اشکالند، بهترین کار کار نکردن است.

جامعه‌ای که جوانی جزو مجهولاتش باشد، پیری جزو معلوماتش نخواهد بود.

جامعه‌ای که جوانی در آن مصرفی نداشته باشد، پیری معنایی در آن نخواهد داشت.

جامعه‌ای که در برابر نیروی جوانی گزینه‌ای جز «تلف کردن عمر» نداشته باشد، پیری را چیزی بیش از مزاحمت تلقی نخواهد کرد.

جامعه‌ای قاتل جوانی نباشد، مقتول پیری خواهد شد.

جامعه‌ای که جوان و جوانی را گیج کند، دیر یا زود به دست پیری گیج خواهد شد.

فساد یک حکومت را می توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشاء نامانی ذهنی اند و نامانی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

فرد نگران را می توان از فساد ذهن افرادش کشف کرد. حکومت‌های ناسالم منشاء نامانی ذهنی اند و نامانی ذهنی، اولین اثرش تزلزل و تباهی روح است.

در نابسامانی یک جامعه همین بس که نگرانی در آن حسرف اول را بزند. جامعه نگران نمی تواند بوی خوشبختی را استشمام کند.

نگرانی علامتی است که می توان با میزان آن میزان دوری یک جامعه از سعادت و خوشبختی را تعیین کرد.

فرد نگران را می توان درمان کرد اما جامعه نگران درمان ناپذیر است. ارتباط قطع شده جامعه نگران با سلامتی، قابل وصل مجدد نیست.

اضطراب، اسید درون است. کاری که اسید با گوشت و پوست می کند، اضطراب با روح و روان می کند.

معنای تام زندگی در مرگ نهفته است. از این رو، کسانی که از مرگ فرار می کنند، از زندگی می‌گریزند.

نامانی ذهنی و روحی، در جسم نمایان می شود هرچند که اشخاص انکار و کتمان کنند.

پیری آیینه است؛ آیینه‌ای که جوانی و جامعه و جهان در آن بیش از هر آیینه‌ای نمایان می شود.

راست و دروغ هر جامعه‌ای را می توان در آیینه پیرهای آن دید و شناخت.

تا نورافکن تمرکز را روشن نکند، چیزی بر شما معلوم نمی شود. سر آموختن و مهمتر از آن سر، تاثیر گذاشتن و متحول کردن تمرکز است.

کریم‌فیزی

استاد دکتر حکمت الله ملاصالحی

علت بی عدالتی را در آسمان ها نجویم

جامعه‌ها پادگان‌های نظامی نیستند. باقاعده و قانون پادگان نظامی نه می‌توان ونه می‌باید آنها را مدیریت کرد. حیات وحش، جغرافیا و جنگل جنگ‌ها و دندانها و نیش‌ها و طعمه‌هاست. قطار شعور طبیعی روی ریل‌های از پیش مهندسی و طراحی شده‌ی میراث مشترک طبیعی حرکت می‌کند و مقصد مشخص است: حفظ چرخه حیات طبیعی و بقاء. انواع گیاهی و جانوری و انتخاب مقاوم و سازگارترین‌ها در جغرافیای طبیعی. شعور طبیعی انعطاف را بر نمی‌تابد. خطاداران نادراتفاق می‌افتد. اگر هم اتفاق افتد به سرعت ترمیم می‌شود و اگر نشود انقراض رخ می‌دهد.

شعور تاریخی انسان تاریخ مند چنین نیست. سازنده و خلاق و پر تحرک و پویا است و انعطاف‌پذیر و در بستر خطاها و آزمون‌های پی به پی ره می‌سپارد. جامعه‌ها به هر میزان بدوی تر و قبیله‌ای تر و عشیره‌ای تر و محصورتر و محبوس تر، در جغرافیای طبیعی مسدودتر و انعطاف‌ناپذیرتر و کم تحرک تر و کم تموج تر و تحول‌ناپذیرتر. انعطاف‌ناپذیری و اطاعت بی چون و چرا، قاعده و قانون پادگانی است.

پوشش‌های هم رنگ و همسان و حرکات منظم و مشابه و مراعات دقیق مقررات و آموزش و آزمون‌های خشک و سخت و زمخت و سنگین پی به پی و آمادگی برای اجرای فرامین و دستورات فرماندهان، در موارد ضروری و فوری و حیاتی هر چند نه به یک درجه و دامنه بیش و کم در همه ارتش‌ها و نیروهای مسلح و پادگان‌های نظامی جهان، لازم الاجراست و اعمال می‌شود.

جامعه‌ها چنین نیستند و این چنین نمی‌توان آنها را مدیریت کرد. زندگی آدمی و نحوه بودن انسان در جهان پراز رنگارنگی است. چونان رود جاری است. سیال است و موج خیز. می‌سازد و می‌آفریند، در فراز و فرود و قبض و بسط‌های پیوسته و بی‌وقفه. جامعه‌ها نهادها و سازمان‌ها و تشکیلات نظامی را پدید آوردند تا در امنیت بیشتر، گروه‌های اجتماعی زندگی کنند و عالم بشری خویش را با نشاط تر بسازند و بیافرینند، نه آنکه بر جامعه‌ها حکومت و مدیریت کنند. حتی در شرایط اضطراری و لحظات بحرانی مدیریت پادگانی و حکومت نظامیان بر جامعه‌ها گران آمده و سنگین و پرهزینه نیز پایان گرفته است.

خرد و منطق حیات اجتماعی ایجاب می‌کند هر گروه و نهاد و سازمان و تشکیلات و حرفه و صنفی از اصناف اجتماعی در جایگاه واقعی خود فعال بماند و نقش اجتماعی واقعی خود را بر صحنه فرهنگ و زندگی جامعه بازی کند. تداخل و تراحم نقش‌ها سبب مهلک برای سلامت جامعه است. هرج و مرج و اغتشاش و آناشیزم را دامن می‌زند. نشاط را از گروه‌های اجتماعی می‌ستاند و می‌ریاید. کنج‌کاوای ها و کنش‌های سازنده و خلاق گروه‌های اجتماعی را به تعلیق و تعویق می‌افکند. هزینه‌ها را افزون می‌کند و از دستاوردها می‌کاهد.

استفاده از اصطلاحات و مفاهیم پادگانی و نظامی برای جامعه و تاکید بر توسعه فله‌ای هیاتی با روحیه و رفتاری پادگانی خاصه در عصری که با چنان دقت ریاضی و نظم هندسی و استفاده و استخدام فناوری‌های دیجیتال هوشمند، مدیران اقتصاد و معیشت و رفاه اجتماعی نظام‌های سیاسی روزگار ما برنامه می‌ریزند؛ ابله‌ی و بی‌خردی است. توسعه و رفاه اجتماعی صدقه نیست که باید به مردم داده شود.

یک زندگی و اقتصاد و معیشت عادلانه، همیشه ارجمند تر و محترم تر و مقدم تر بر صدقه است. اشتراک لفظی و معنوی صدقه و صدق اتفاقی نیست. عادلانه زندگی کنیم، صدقه ندهیم و اصلا و اساسا و عقلا و منطقا چه صدقه‌ای ارجمندتر از عادلانه زیستن؟ به جای کاشتن و افراشتن صندوق صدقات در هر کوی و برزن و کوچه و خیابان، بذره‌های مبارک اندیشه و عمل به عدالت و فضیلت دادگری و دادورزی را در مزرعه ذهن و فکر و عقل و فهم آدمیان بکاریم.

یکی از مهمترین شروط و از جمله لوازم یک زندگی، اقتصاد و معیشت عادلانه این است که هر کسی در جایگاهی که جایگاه واقعی اوست، قرار گرفته و در جایگاه دیگری ننشیند. کسی که می‌تواند یک رفته‌رفته یا پاریان خوب و خادم بشود و باشد، چرا یک رئیس دولت نامحمود و خائن بشود؟

منشاء و منبع و علت بی عدالتی را در آسمان ها نجویم. ما خود آن را دامن زده و پدید آورده ایم و خود می‌توانیم از آن با خرد و تدبیر و هوشمندی و حکمت و مراعات حقوق هم و قانونمند و قانون پذیر کردن گروه‌های اجتماعی - از صدر تا ذیل - عبور کنیم. سخن آخر آنکه، جامعه پادگان نظامی نیست. با قانون پادگان نظامی نیز نمی‌توان جامعه‌ها را مدیریت کرد.

مقاله ای از استاد رسول جعفریان

از شادمان تا جلال

مقایسه و ذوق و فهم و دانش و ادراک بیش از فرد عادی داشته و به تأییدات الهی مؤید باشد.

- «من از تعصب گریز کنم و با کسی که دشمن فارسی و خصم ایران و مانع راه تسخیر تمدن فرنگی باشد، نزاعی و جدالی ندارم».

- «اگر روزی از میان این ملت بزرگ دانشمندی، فرزانه‌ای، داهی‌ای برخیزد و به دلیل و برهان بر اکثر فضیلت این مملکت ثابت کند که تغییر خط و لغت و محو آثار تمدن اسلامی و هر نوع تغییر دیگری به مصلحت ایران و شرط لازم پیشرفت و تسخیر تمدن فرنگی است، اول کسی که با او بیعت کند من باشم».

- «بیایید تا در آستانه عظمت معنوی ایران و زبان ایران اعتراف کنیم که ما نیز خود گناهکاریم چرا که از تمدن ایرانی و از فارسی غافلیم و از تمدن فرنگی به دیدن سایه‌ای در ظاهر قانعیم».

- یکی بی‌خبر از فرنگ و فرنگی، پیوسته از این دو حرف می‌زند، و دیگری رشوه کافر و مال مسلمان می‌خورد و در عین نامسلمانی از مسلمانی سخن می‌گوید. هر دو بدند و بدکار و مستحق دشنام و مذمت، و لیکن باید به یاد داشت که ... امروز بزرگترین دشمن ایران که بیگانه نباشد، همان فکلی است».

- «یکی از موجبات پیشرفت تمدن فرنگی شک است، فضیلت فرنگی در حرکت خورشید و سکون زمین شک کردند و به حرکت این و سکون آن پی بردند، در بسط بودن آب شک کردند و مرکب بودنش ثابت شد. در عقاید و آرای افلاطون و ارسطو شک کردن و بر وسعت دامنه علم و فلسفه افزودند. در حق حکمرانی مطلق پادشاه شک کردند و او را نه

خدا و سایه خدا شمرند و حکومت نزدیک به عدل و کم نقص دمکراسی را به میان آوردند، و هموطنان من در گفته‌های باطل و نوشته‌های بی‌گانه فکلی شک نکردند، لاجرم در دستش اسیر ماندند».

باری، کتاب «تسخیر تمدن» که چاپ اول آن در سال ۱۳۲۶ شمسی در تهران منتشر شد، هنوز هم کتابی خواندنی است. شادمان در کتاب تسخیر تمدن فرنگی نوشته است:

روس و ژاپن تمدن فرنگی را گرفتند و امروز از خود عالم و نویسنده و هنرمند و کاشف و مخترع و کشتی ساز و معمار و طبیب بزرگ دارند و تمدن فرنگی الجزایر را گرفت و اکنون عرب بیچاره این سرزمین نه فرانسه می‌داند و نه عربی، در مملکت خود بنده است و در پاریس گلیم پاره‌ای بردوش دوره گردی و یا در گوشه و کنار خیابان بلوط فروشی می‌کند و با فقر و ذلت عمر بسر می‌برد».

او در جای دیگر می‌نویسد:

ایران و اسلام را از هیچ فکری و عقیده‌ای نباید ترسی باشد مملکتی که از فکر نو گریزانست نیمه جانست و دینی که از علم و تحقیق بهراسد باطلست. باید کتب بزرگ معتبر در هر باب و از هر جا و هر کسی که باشد همه را خواند و آنچه را که لازمست ترجمه و تفسیر کرد.

ادامه از صفحه اول

تیزهوشیم، کاهلیم، بذله‌گوییم، زود آشناییم، بی قید و بی کینه ایم، تملق دوست و ظاهر پرستیم، به کلیات بیش از جزئیات و به لفظ بیش از معنا دل می‌دهیم. گاه یونان دوست و گاهی عرب پرستیم. یک روز مدح شاه و وزیر و معشوق و معشوقه ترک شعر می‌گوییم، و روز دیگر فرنگی را به دوستی اختیار می‌کنیم، و بچه وار، راه پیشرفت خود را از او می‌پرسیم...».

- «تسخیر تمدن فرنگی عقل می‌خواهد و تدبیر، و علی‌الخصوص اراده قوی و عزم راسخ و در میدان این جنگ از غوغای یک مشت سرگردان بی‌رای آشفته فکر غیر از شکست و ضرر چیزی حاصل نخواهد شد».

- «فکلی و مبلغ، یعنی آخوند فرنگی [کتابه از روشنفکران غریبه] بیش از هر کس فکر ما را آشفته کرده‌اند. اکثر عقاید سخیف راجع به بدی الفبای فارسی و مخالفت اسلام با ترقی از این دو ظهور کرده و در افواه افتاده است... آخوند فرنگی دشمن علم و مروج خرافات فرنگی است و گر نه از میان چندین هزار

هزار کتاب فرنگی، ترجمه افسانه‌های جهودان را برای ما به ارمغان نمی‌آورد».

- «تمدن یعنی کوشش در افزودن کیفیت این عزم زودگذر نه کاستن از آن»

- «چه عیبی هست در آن که ایرانی هم نوشته علما و فضیلتی فرنگی را بخواند و هم از شعر انوری و نظامی لذت ببرد».

- «بیدار و آگاه باشید تا حق شما را ضایع نکنند و میراث گرانهای شما را بر باد ندهند».

- «آشنایی ما با انواع تمدن فرنگی و اقتباس از هر نوعش کاری بی سابقه نیست».

- «آنکه می‌خواهد تمدن فرنگی را برای ایران مسخر کند و رهبر قوم خود شود لافلا باید بداند که ایران سه چهار هزار خانه بد ساخت و خوش ساخت شمال طهران و ملت ایران مرکب از چهل پنجاه هزار تاجر خرج تراش گریز پا و شیخ و فقیه دین فروش وظیفه خوار و وکیل و وزیر عشرت طلب فقیر گداز نیست».

- «فایده آشنایی به تمدن فرنگی آنست که طریق کار او را بیاموزیم و مطابق آن عمل کنیم نه آن که به تقلید او بپردازیم و به جای زبان و تاریخ خود، زبان و تاریخ او را یاد بگیریم».

- «آن که مدعی اصلاح امور ایران و ترویج تمدن فرنگی است باید هوش و حافظه و قوه تشخیص و

قلم

خاطر اکت فصوص حکیم الهی قمشه ای به قلم استاد ثبوت

اشاره: در شماره های پیشین با بخش هایی از زندگی، آثار و شاگردان زنده یاد آیت الله الهی قمشه ای آشنا شدیم و اینک ادامه سخن. «ضمیمه فرهنگی»

شرط تدریس فصوص

از استاد درس فصوص خواستم. ایشان آن را مشروط به اجرای یک برنامه نسبتاً سنگین عبادی کردند. علاوه بر اختصاص دو روز از هفته به خدمت به ضعفا. به این صورت که از صبح تا غروب را در میدان شوش و حوالی آن بگذرانم و منهای دو وقت نماز ظهر و عصر - جدا جدا - بقیه وقت را برای کمک به کسانی اختصاص دهم که یا راهنمایی لازم دارند، یا می خواهند از خیابان یا جوی آب رد شوند، یا به تنهایی از عهده حمل بار خود بر نمی آیند و از این قبیل. پس از چهل روز از آغاز برنامه، فرمودند:

«چون دانشجوی حقوق هستی، از این پس تا دو اربعین، به جای میدان شوش، محل خدمت تو دور و اطراف دادگستری است. برو و در حد توان به کسانی که به آنجا مراجعه می کنند، کمک کن.»

اثر گذاری و اثر پذیری در میان عارفان

در «فصّ آدمی» عباراتی از این دست رami خواندیم:

«لَمَّا شَاءَ الْحَقُّ... ان یری عینه فی کون جامع پنحصر الامر کله... و یظهر به سرّه الیه... و قد کان الحق سبحانه اوجد العالم... فکان کمرآه غیر مجلّو... فاقتضى الامر جلآه مرآه العالم، فکان آدم عین جلآه تلک المرآه و روح تلک الصوره و کانت الملائکه من بعض قوی تلک الصوره الّتی هی صوره العالم المسمّی بالانسان الکبیر فکانت الملائکه له کالقوی الروحانیة والحسیة الّتی فی النشأه الانسانیة... فسمّی هذا المذکور انسانا وخلیفه...

فظهر جمیع ما فی الصور الالهیه من الاسماء فی هذه النشأه الانسانیة، فحازت رتبة الاحاطه... و به قامت الحجة لله تعالی علی الملائکه... و لیس للملائکه جمعیة آدم... و عند آدم من الاسماء الالهیه ما لم تکن الملائکه علیها... لَمَّا کان الامر من ظهوره (الحق) بصورته (الانسان) احالنا تعالی فی العلم به علی النظر فی الحادث، فما وصفناه بوصف الا کنا نحن ذلک الوصف الا الوجوب الخاصّ الذاتی.

استاد گفتند: آنچه درباره تأثیر و تأثرهای عرفا از یکدیگر گفته می شود، و اصولاً شیوه تحلیلگران جدید که در معرفی هر عارف، همه تکیه شان بر روی این است که «از که گرفته و که از او گرفته؟» چندان استوار نیست؛ و این شیوه های تحلیلی، در تحلیل آرای فیلسوفان و علمای ظاهری کارساز است، نه در تحلیل یافته های عرفا که از منبع فیوضات روحانی و معنوی است؛ و آنچه عارف از اسلاف و متقدمان خود می گیرد، زبانی است که یافته های روحانی خود را با آن عرضه می دارد، نه اصل آنچه عرضه می دارد، و این سخنان در مورد شیخ اکبر (ابن عربی) و کسانی که پیرو او شناخته شده اند، نیز درست است، بی آنکه بخواهیم نقش بی نظیر او را در پرداختن و پروردن زبانی که عرفا برای بیان یافته های خود به کار گرفتند، منکر شویم و جایگاه استثنایی او در عالم اندیشه و عرفان را ندیده بگیریم.

چرا که درباره تأثیر بلکه سیطره شیخ اکبر بر کل جریان عرفان و بلکه تفکر اسلامی، برخی غلو کرده اند و برخی نیز به انگیزه های مذهبی و غیره در فروکاستن از جایگاه او کوشیده اند، و حق آن است که هر دو فریق از جاده عدالت و واقع بینی به دور افتاده اند.

همچنین بی آنکه بخواهیم مثل برخی از تحلیلگران جدید به دنبال تأثیر گذاری ها و تأثیر پذیری های عرفا از یکدیگر باشیم، می توانیم بگوئیم بی تردید بسیاری از معارفی که در آثار شیخ اکبر عرضه شده، قبلاً در سخنان و نوشته های عرفا آمده و فضل تقدّم در طرح آن با ایشان است؛ هر چند زبانی که شیخ برای عرضه آنها اختیار کرده، بسی سخته تر و رساتر و حتی شاعرانه تر از زبان آنان است.

به عنوان نمونه، آنچه را در «فصّ آدمی» آمده و بی تردید از بدیع ترین شاهکارهای عرفان و ادبیات اسلامی است و پاره ای از عبارات آن را آوردیم - نیز در دیگر بخش های آن کتاب - سخنانی

مشابه پاره ای از بخش های آن را در کتابی از روزبهان بقلی شیرازی (شیخ شطاح) که بیش از بیست سال پیش از عرضه فصوص الحکم در گذشته، می بینیم.

در معرفی این کتاب گفته اند: «کتاب العرفان فی خلق الانسان فی اصله، و ترکیب العناصر فیه، و مشابهته بالعالم، و بیان انه مجموعه جمیع المخلوقات، و فیه سحیة جمیعها مذموماً و محموداً و امثاله، مما خصه الله به.» این هم بخشی از آن:

ان الله - سبحانه و تعالی - جمع فی ظاهر الانسان و باطنه ما جمع

محمد مدی می الدین المی قشای

فی جمیع العالم، و ما فیه من قوی الاشیاء المختلفة، و ما صنع فی لطائفه و صوره و ارکانه من الجسمانیات و الروحانیات و المصنوعات و المبدعات. و الانسان العالم الصغیر، و هو نسخه العالم الکبیر. و مثاله مثال المرأة الّتی تظهر منها صوره العالم...

یادآوری: ترجمه عباراتی را که از فصوص الحکم نقل کردیم، در شروح و ترجمه های فارسی آن کتاب - از جمله شرح پارسا و خوارزمی - می توان یافت و این هم ترجمه آنچه از کتاب شیخ روزبهان آوردیم:

خداوند پاک آنچه را در همه عالم فراهم آورده بود، و آنچه از قوای اشیا گوناگون در آن بود، و آنچه از جسمانیات و روحانیات و مصنوعات و آفریده ها، در لطایف و صورتها و ارکان آن نهاده شده بود، همه را در ظاهر و باطن انسان فراهم آورد. انسان عالم کبیر است و مثال او مثال آینه ای است که چهره جهان از آن آشکار می شود.

پس هر که به خود نظر کند و در آن بیندیشد، با دیده خرد تمام جهان را می بیند. بلکه با دیده معرفت، آفریدگار جهان را در آن می بیند؛ زیرا خدای برتر در آینه چهره انسان رخ نموده است - و نه البته با حلول - از این رو پیامبر (ص) فرمود: «هر که مرا دید، حق را دیده است» و «هر که خود را شناخت، پروردگار خود را شناخته است»؛ زیرا انسان جانشین خداست. خدای برتر فرمود: «من در زمین جانشینی قرار می دهم.» انسان نموداری از عالم ربوبیت است؛ زیرا خداوندی که آدم را آفرید، دانا، توانا، شنوا، بینا، گوید، زنده و باراده است؛ از این رو پیامبر (ص) فرمود: «خداوند آدم را بر صورت خود آفرید.»

پس چون مَجْمَع عالم ربوبیت و عبودیت (پروردگاری و بندگی) و جلوه گاه نقش مُلک و ملکوت، و آینه افعال حق در تمام آفریده ها، در انسان باشد، پس مختصر صورت انسان، صورت عالم است. هر چند انسان با حجم کوچک خود، از خلاصه عالم و مغزها و برگزیده آن و در معنی عالم کبیر است. خدا او را از برگزیده عالم آفرید؛ زیرا از آنچه برگزیده بود، برترین بخش را برگرفت و همه آنچه را در عوالم هستی و روزگاران و پدیده ها فراهم آورده بود، در او فراهم آورد، و از ویژگی های دانش ها و حکمت و معرفت خود ودیعه هایی در او نهاد که در جهان هستی نهاده بود. او شریف ترین موجودی است که از صحنه نیستی پا به عرصه هستی نهاده؛ زیرا تنها در اوست که ضدها

- از صفات روحانی و جسمانی - فراهم آمده اند؛ و در جهان هستی، موجودی با این ویژگی جز انسان نیست؛ زیرا او عین جمع است و در جهان هستی چیزی نیست که مانند و نمونه آن در انسان نباشد. در میان همه آنچه در انسان هست: اعتدال ارکان و عناصر گوناگون - از گرمی و رطوبت و سردی و خشکی - است.

او جسمی مانند اجسام معدنی و کان گوهرها و عرض ها از جسمانیات و روحانیات است. هر ذره ای از انسان، کان سودها و زیان هاست. او رستگاه روئیدنی های افعال حق است. صفات انسانی و حیوانی و جسمانی و روحانی در او می روید. او را از جهت پرورش و خوراک، رویش است. در او از ویژگی های بهائم، حس و لذت و وهم و آزمندی و سرکشی و مانند آنهاست، مانند درندگان به خشم می آید و مانند شیطان، تبهکار و گمراه کننده است.

از ویژگی های فرشتگان نیز که در اوست، پرستش خدا و فرمانبری از او و سر نهادن به امر و نهی اوست - به اعتبار خرد و دانش و معرفت و زیرکی و دریافت و فهمی که خدا به او داده است. وجود انسان مانند لوح محفوظ است؛ زیرا خداوند برتر بر ظاهر او حروف افعال خود را و بر باطن او، هم حروف رازها و حقایق و ایمان و ایقان و برهان را نوشته است - خداوند برتر گوید: «در دلهاشان ایمان را نگاشته است.» - و هم اشکال جهان مُلک و ملکوت و جبروت را از عوالم فرودین تا روی زمین، بر سبیل اختصار نگاشته است.

یکی از اهل حکمت گوید: راستی در بدن انسان چهار هزار حکمت است و در کل جهان، شمار حکمت ها به این تعداد که در نفس انسان است، نمی رسد. و خداوند برتر زبان انسان را مانند قلمی گردانیده است که بر لوح سینه و دل و خرد و روح او آنچه را در آنجاست می نویسد؛ و معنای غیب ها و نهانی ها در آن حاصل می شود؛ جامه خیال را بر آن می پوشاند و آن را از معادن آن به این گونه به در می آورد که آن را مصوّر به صورت ادراک کننده می گرداند. نگهبانانی که دماغها (مغز سر) هستند آن را در برگها ثبت می کنند و در لوح دلها همان گونه نقش می نمایند که قلم، احکام الهی را در لوح محفوظ ثبت می نماید. از فراز عرش تا زمین خاکی هیچ چیز نمانده که نمونه آن در انسان موجود نباشد.

خدای برتر جهان را آفرید و سپس آدم را آفرید و آنچه را در جهان به ودیعت نهاده بود، در آدم ودیعت نهاد. خداوند برتر فرمود: «آفریدن و برانگیختن همه شما، همانند آفریدن یک تن بیش نیست» و این یک تن، همان تمامی جهان است. انسان را ویژگی ای است که مانند آن - از حیث صورتی که او را از دیگران متمایز می نماید - در همه جهان نیست همچون: قامت راست و پهنای ناخن و اعتدال در خلقت؛ نیز از حیث حقیقت مانند خنده و آرم؛ و از حیث فطرت، پذیرش فرمان های شرع و مبدل ساختن خوی های ناپسند به خوی های ستوده، و به دست آوردن امور والا، و پرداختن به صنعت های گوناگون، و تصور معقولات، و ادراک حقایق غیبی با مثال های مختلف عقلی و علمی؛ و از حیث حقیقت، سرشت باطنی و سرعت اشتیاق به جهان برین و به آوردگاه اصلی - از همان غیب ملکوت که در اصل از آنها صادر شده؛ و به دست آوردن درجات برتر اخروی به تدریج. و این دانش ها و کارها و اخلاص و صورت و معانی گوناگون را ویژگی هایی فاخر است بر همه آفریدگان.

خطای فاحش در رونویسی و چاپ فصوص

در «فصّ اسحاقی» به این عبارات رسیدیم: «کما فعل تقی بن مخلص الامام صاحب المسند... فرآه تقی بن مخلص... فصدق تقی بن مخلص... اعتمد ابراهیم علیه السلام و تقی بن مخلص... استاد گفتند: بسیار عجیب است که در تمام نسخه های فصوص و شروح آن که چاپ شده و من دیده ام، از جمله نسخه ای که ابوالعلا عغینی تصحیح و چاپ کرده، و نسخه چاپی شرح عبدالرزاق و قیصری و... نام بقی بن مخلص که از محدثان نامی اهل سنت و مؤلف کتابی در حدیث به نام المسند بوده و در سال ۲۷۶ در گذشته، به تقی تصحیف شده است.

اشارات و شفا

یک روز که درس فصوص تمام شد، استاد پرسیدند: «بعد از ظهر چه درسی داریم؟» گفتیم: «اشارات.» این بیت عربی را خواندند که محدث و فقیه اخباری، شیخ حرّ عاملی، در وصف معشوق سروده است:

بین الحاظها کتاب الاشارا

ت و فی ریقها کتاب الشفاء
من این بیت فارسی از سروده های استاد را خواندم:

شرح اشارات ابرویش بنگارم

غمزه و غنچ نگار اگر بگذارد
نیز این بیت که گمان می کنم از شاعری به نام ذوق هندی است:

به هر اشاره او شرح صد اشارات است

به هر حکایت او معنی هزار شفافست
ادامه دارد

امروز در تاریخ

لشکر کشی غیر ضروری

۱۲ جولای سال ۶۰۵ میلادی، ارتش ایران به تصمیم خسرو پرویز - شاه وقت - برای جنگ با روم شرقی از دو مسیر - جنوب شرقی و جنوب غربی - به سوی قلمرو این کشور به حرکت درآمد.

ستون یکم پس از بیرون راندن رومیان از سوریه و عبور از کوه های «تاروس» واقع در آناتولی غربی تا دروازه های قسطنطنیه (استانبول) پیش رفت.

«تاریخ» از این لشکر کشی خسرو پرویز و نیز تصرف مجد مصر و اورشلیم به عنوان «جنگ های غیر ضروری» که باعث تضعیف هر دو امپراتوری و بعدا از میان رفتن هر دو دولت — یکی پس از دیگری شد نام برده است.

کارهای ضدایرانی فرماندار انگلیسی هندوستان

دهم جولای ۱۸۰۰ لرد ریچار ولسلی صاحب اختیار وقت کمپانی دولتی انگلیسی هند شرقی و فرماندار قسمت هایی از هند که به تصرف آن دولت درآمده بود، در محل یک قرارگاه نظامی در بنگال غربی (لکهنه) یک موسسه آموزش عالی ویژه شرق شناسی و زبانهای هندی به نام کالج فورت ویلیام تاسیس کرد.

هدف باطنی وی از این کار، پایان دادن به اقتدار و نفوذ زبان پارسی در شبه قاره و رو به گسترش بودن آن بود.

حسین علاء و مسأله نصب مقام ها

حسین علاء ۲۱ تیرماه ۱۳۴۳ در هشتاد سالگی درگذشت. علاء تقریباً هیچگاه بدون مقام نبود؛ یا سفیر و وزیر بود یا نخست وزیر و وزیر دربار! یک بار نیز به قصد کشتن، به او حمله شد.

مروری بر تاریخ ۱۸۰ ساله اخیر؛ خواننده رادر برابر این سئوال قرار می دهد که چرا مقامهای کشوری ایران تنها در انحصار افرادی کم و معین بود و در هر تغییری تنها مهره ها جا به جا می شدند، آیا در ایران افراد شایسته دیگری نبودند؟!

*ضمناً در همین روز در سال ۱۳۴۸ خلیل
ملکی، یک چپگرا و ازچهره های سیاسی دهه های
۱۳۲۰ و ۱۳۳۰ در گذشت.

www.iranianshistoryonthisday.com

قَابِ امروز

نهران، پل طبیعت / عکس از: سعید دستجانی فراهانی

سرايه

ای دل به وفای من نهاده
در معرض گفتگو فدا
من دل به وفای تو سپرده
تو سر ز وفای من نبرده
نظامی

پند بزرگان

- بیش از آنکه خزان از راه برسد، از هر بهار بهره‌مند شو.

ویکتور هوگو

- من دیده‌ام که درجهٔ سعادت اشخاص به اراده و میل خود آنها بستگی دارد.

آبراهام لینکلن

جدول شرح در متن ۴۴۶۳

[illegible]

سودو کو

	9	2				4	8	
			5					1
6							9	2
				3	6		4	8
		4				1		
1	3		9	4				
8	2							4
9					5			
	1	7				9	2	

۲	۴	۱	۶	۷	۹	۳	۸	۵
۳	۸	۵	۲	۴	۱	۶	۷	۹
۶	۷	۹	۳	۸	۵	۲	۴	۱
۱	۲	۴	۹	۵	۶	۷	۳	۸
۷	۶	۳	۱	۲	۸	۹	۵	۴
۹	۵	۸	۴	۳	۷	۱	۲	۶
۸	۱	۲	۷	۹	۴	۵	۶	۳
۴	۳	۶	۵	۱	۲	۸	۹	۷
۵	۹	۷	۸	۶	۳	۴	۱	۲

حل ۱۹۵۰